

LXXVII. évf. 41.
(3816.)
2021. október 10.
Ára 220 Ft

ujember.hu
ujember@ujember.hu

Ujember

MAGYARORSZÁG KATOLIKUS HETILAPJA

Fotó: Merényi Zita

Angyali erők állnak mellettünk

Erdő Péter bíboros megáldotta az új közösségi házat az albertfalvi plébánia hármas ünnepén

6. oldal

Isten küldöttei

Harmincéves a Szentjánosbogár Közösség

8. oldal

Egy hivatás a „csodalábas” gyerekekért

Beszélgetés Szabó Miklós Károllyal, a hit és az orvoslás kapcsolatáról

11. oldal

Ferenc pápa köszönőlevelet küldött Erdő Péter bíborosnak

(2. oldal)

Ajándék, hogy újra együtt lehetünk

Nagymarosi Ifjúsági Találkozó két év után ismét élőben

Három online találkozó után idén ősz-szel, október 2-án ismét élőben, személyes formában rendezték meg a Nagymarosi Ifjúsági Találkozót a járványügyi rendelkezések betartásával. „Mid van, amit nem kaptál?” – ez az újszövetségi mottó alapozta meg az előadásokat, műhelybeszélgetéseket.

Két év után ismét benépsült a nagymarosi plébániakert az ősz színeivel, fényeivel gyönyörködtető októberi délelőttön. „Ajándék, hogy az online alkalmak után ismét együtt lehetünk” – hangsúlyozta a találkozó kezdetén a két moderátor, Földváry Katalin és Balázs András, akik köszöntötték a jelenlévőket, illetve azokat, akik a média segítségével követték a rendezvényt.

A nap nyitányaként a Baja Barátok Zenekar Szentlélek-hívó dallal kezdett, s a zenés áhítaton elhangzott: „Köszönjük, Urunk, hogy a nehéz idők után most együtt lehetünk! Add, hogy a feltámadásba vetett hitben, a szeretet jézusi üzenetével a lelkünkben meg tudunk újulni! Köszönjük a közösséget, a jó időt, hiszen minden tőled van, s áldunk ezért.”

Dobszay Benedek ferences szerzetes a találkozó szervezői nevében köszöntötte a fiatalokat: „Az online rendezvények után jó újra látni titokt, végre nem a kamerákat kell nézni. Isten hozott mindenkit!” – mondta, majd rövid beszédében kitért arra, hogy a találkozó bibliai mottója, kérdése – „Mid van, amit nem kap-

Bevezetésként egy fényképről beszélt, amelynek sokszorosított példányait az önkéntesek kiosztották a fiataloknak. „A fotón egy kicsi lány néz ránk egy törött tükrőről. Akár ő is kérdezhetné tőlünk: mid van, amit nem kaptál? A kislány az ország legszegényebb településére született, nagyon sok testvére van, az anyukája neveli őket, alkoholista apukája nemrég halt meg. Nagyon aranyos és szeretetreméltó a képen, de amikor majd nagy lesz, bonyolódára nagyon okos mondatokat fog hallani a »jóléti erkélyről«, ahol elűlni, például olyanokat, hogy »miért nem dolgozol?«, meg, hogy »miért nem tanultál?«.”

(Folytatás a 6. oldalon)

A békéért és a lelki gyarapodásért

Kilencvenéves a Franka

Idén ünnepi fennállásának kilencvenedik évfordulóját az esztergom Temesvári Pelbárt Ferences Gimnázium és Kollégium, közismert nevén a Franka. A közel évszázados múltú alma mater sok papot, szerzetest, reál és bölcsész műveltségű embert adott a magyar társadalomnak. Varga Kapisztrán ferenceses szerzetessel, a nagy múltú katolikus oktatási intézmény lelke igazgatóhelyettesével beszélgettünk.

– Hogyan, milyen körülmények között jött létre kilencven esztendővel ezelőtt az esztergom ferences gimnázium?

– Ez nagyon érdekes történet, és visszavezethető XIII. Leopápnak a ferences rendet érintő reformjaihoz. Ezek az intézkedések Magyarországon felszámolták a jezefinistust, amely II. József után még több mint száz évig élt. A ferencesek már a XVIII. században is tanítottak Esztergomban. A jezuiták feloszlata után először a ferencesek vették át a gimnáziumot, tőlük pedig a bencések. A századforduló nagy ferences alakjai közül először Buttykay Antal – a Budapestet újraevangelizáló „három nagy B” egyike –, majd pedig a Szűz Mária róla Nevezett Ferences Rendtartomány vezetősége is fontosnak tartotta, hogy rendi növendékeink a saját iskolánkban érettséggessenek.

(Folytatás a 3. oldalon)

Az igazi sikereimnek a gyerekeimet tartom

Pindroch Csaba színművész az apaságról

Bányász és paraszti-kisbirtokos felmenői voltak, ő pedig már a világot jelentő deszkákon állhat a fényben. Mégis mindenél többre tartja, amikor a családja körében lehet. Büszke a tehetséges gyerekeire, de rejti, védi őket a nyilvánosság elől. Többször megtapasztalta, mekkora ereje van a bocsánatkérésnek a sérő és a sérült fél életében. Szent József évében Pindroch Csaba mesélt nekünk a felmenőiről, apaszerepeiről és gyermekeiről.

– Három gyermek van. Ön szerint mi az apaság lényege?

– Volt egy időszak az életemben, amikor huszonégy órában színesz voltam, mert ez érdektelt. Negyvenévesen rádöbbentem, hogy csökken-

támaszt, a biztonságot, a helyes utat jelentse nekik. Ezen a téren követtem el hibákat, mint mindenki, de bocsánatot kértem a gyerekeimtől. Legalább az megmarad bennük, hogy ha apa hibázott, tudott bocsánatot kérni.

– Nemrég szabadúszó lett, sok időt tölt a családjával.

(Folytatás a 9. oldalon)

Augusztus 18-án a Szentatya ötödik katekézisét tartotta Szent Pál Galatákhöz írt leveléről, ezúttal a Törvény előkészítő, ideiglenes szerepéről elnézéssel (Gal 3,23–25), és arra hívta hallgatóságát, hogy vizsgálják meg, vajon félelemben élnek-e még, vagy már a Krisztus által hozott szabadságban. Ferenc pápa teljes katekézisénének fordítását itt olvashatják.

Testvéreim, jó napot kívánok!

Szent Pál, aki odavolt Jézus Krisztusért, és aki jól értette, mi az üdvösség, azt tanította, hogy az „ígéret gyermeket” (Gal 4,28) – vagyis mi, mindenannyian, akit Jézus Krisztus által megigazítunk – nem a Törvény kényszere alatt élünk, hanem az evangélium szabadságában való, felelős-ségteljes életmódra kaptak meghívást. A Törvény azonban létezik. De más módon létezik: maga a Törvény, a tízparancsolat létezik, de más módon, mert önmagában nem tud megigazulást adni, miután eljött az Úr Jézus. Ezért a mai katekézisben ezt szeretném elmagyarázni. Feltesszük a kérdést: mi a szerepe a Galatákhöz írt levél szerint a Törvénynek? Az imént hallott szakaszban (Gal 3,23–25) Pál azt mondja, hogy a Törvény olyan volt, mint egy pedagógus. Gyönyörű ez a kép, a pedagógus képe, melyről a múltkor kihallgatásban beszélünk. Megértemli, hogy helyesen értsük.

Az apostol mintegy azt sugallja a keresztyényeknek, hogy osszák ketté az üdtörténetet és személyes élettörténetüket is. Két szakasz van: mielőtt hívővé lettünk Krisztus Jézusban, a második pedig a hit elnyerése utáni szakasz. A középpontban Jézus halálának és feltámadásának eseménye áll, amelyet Pál azért hirdetett, hogy hitet ébresszen Isten Fiában, az üdvösség forrásában, hogy Krisztus Jézusban megigazulunk.

Október a rózsafüzér hónapja, október 7. pedig a Rózsafüzér Királynője (Regina Rosarii), az „Olvasós Boldogasszony” emléknapja. Egyed Bernadett Rita OP A rózsafüzéről mindenkinnek című kötete, mely az Új Ember kiadványok című sorozatban jelent meg, segít bennünket abban, hogy közelebb kerülhessünk e „kitűnő, az örök élet elnyerésére alkalmas” imádsághoz.

Mi jut eszünkbe, ha meg-halljuk a „rózsafüzér” szót? A válaszok között általában ezek szerepelnek: imádság, nagymamám, október, öreg-asszonyok, Szűz Mária, unalom, kapcsolat, ismétlődés, lánc, egyszerűség. Egy foglalkozás alkalmával ezt a választ kaptam: „A rózsafüzér egy kemény, férfias imádság.” Vá-loban, az imádság sokszor nem könnyű és édes szórakozás, hanem harc. A mai világunkban egyre jobban az. Küzdelem magunkkal, kényelminkkel, hogy leüljünk, vagy nekiállunk egyáltalán imádkozni. Harc a lustaságunkkal, a kritikáinkkal szem-

A Törvény pedagógus volt, de nem a szó mai értelmében

azt az általános tapasztalat tanítja, a parancs végeredményben ösztönöz is törvényszegésre. Ezt írja a Rómaiakhoz írt levélben: „Amíg testi emberként éltünk, a Törvény ébresztette bűnös szenvedélyek működtek tagjainkban, hogy a halálnak teremjünk gyümölcsöt. Most azonban, hogy meghaltunk annak, ami fogva tartott bennünket, felszabadtunk a Törvény alól” (Róm 7,5–6). Miért? Mert eljött a Jézus Krisztus általi megigazítás. Pál így fogalmazza meg a Törvényről alkotott véleményét: „A halál fullánkja a bűn, a bűn ereje pedig a Törvény” (1Kor 15,56). Párbeszéd: a Törvény alatt állsz, és ott az ajtó nyitva van a bűn előtt.

Ebben az összefüggésben nyeri el teljes értelmét a Törvény pedagógusi szerepére való utalás.

A Törvény pedagógus, aki hová vezet? Jézushoz.

Az ókori iskolarendszerben a pedagógusnak nem az volt a funkciója, amit ma tulajdon-tunk neki, nevezetesen, hogy támogassa egy fiú vagy lány tanítását és nevelését. Ehelyett a pedagógus egy rabszolgá volt, akinek az volt a feladata, hogy elkísérje a gazda fiát a tanítóhoz, majd hazavigye. Így meg kellett vedenie őt a veszélyektől, vigyáznia kellett rá, hogy ne rosszakodjon. Feladatköré inkább fegyelmi jellegű volt. Amikor a fiú felnőtte vált, a pedagógus felhagyott ezzel a feladatával. A pedagógus, akire Pál utal, nem a tanító volt, hanem az, aki elkísérte a fiút az iskolába, aki felügyelte és hazakísérte.

A Törvényre való ilyen értelmű utalás lehetővé teszi Szent Pál számára, hogy tisztazza a Törvény funkcióját Izrael történetében. A Tóra, vagyis a Törvény Isten nagylelkűségének megnyilvánulása volt népé iránt. Ábrahám kiválasztása után a másik nagy tett a Törvény volt: az út kijelölése az előrehaladáshoz. Nyilvánvalóan voltak korlátozó funkciói, ugyanakkor meg-védte a népet, nevelte, fegyelmezte, és támogatta gyengeségeiben. Különösen fontos a po-

gánysággal szembeni védelem – sok pogány magatartás volt abban a korban! A Tóra azt mondja: „Egy az Isten, ő indított el bennünket utunkon.” Az Úr jóságos cselekedete! És nyilvánvalóan, mint mondtam, voltak korlátozó funkciói, ugyanakkor meg-védte a népet, nevelte, fegyelmezte, és támogatta gyengeségeiben. Ez az oka annak, hogy az apostol ezután részletesebben ír a gyermekkör időszakáról. Azt írja: „Amíg az örökök kiskorú, semmiben sem különbözik a rabszolgától, jöllehet mindennek ura. Gyámosk és gondviselők felügyelete alatt áll, apjától meghatározott ideig. Így mi is, amíg kiskorúak voltunk, a világ elemeinek rabszolgájának éltünk” (Gal 4,1–3).

Az apostol meggyőződései tehet az, hogy a Törvénynek nyilván van pozitív funkciója – pedagógusként segít a boldogulásban –, de ez a funkció időben korlátozott. Időtartama nem hosszabbít-

ható meg, mert az egyén éretté válásához és a szabadság választásához kötődik.

Ha valaki egyszer eljut a hitre, a Törvény előkészítő szerepe megszűnik, és át kell mondta, voltak korlátozó funkciói.

Mit jelent ez? Ha a Törvénynek vége, akkor vajon mondhatjuk-e: „Hiszünk Jézus Krisztusban, és azt teszünk, amit akarunk?” Nem! A parancsolatok léteznek, de nem adnak megigazulást nekünk. Aki megigazulást ad nekünk, az Jézus Krisztus. A parancsolatokat meg kell tartani, de azok nem tesznek igazzá. Jézus Krisztus ingyenessége számít! A Jézus Krisztussal való találkozás ad ingyenesen megigazulást. A hit érdeme az, hogy befogadjuk Jézust.

Az egyetlen érdem: a szív megnyitása. És mit kezdjünk a parancsolatokkal? Meg kell tartanunk őket, de úgy, mint segítséget a Jézus Krisztussal való találkozáshoz. Nagyon

fontos ez a tanítás a törvény értékéről, és érdemes alaposan megfontolunk, nehogy tévedésbe essünk és helytelen lépéseket tegyük. Jót tesz nekünk, ha megkérdezzük magunktól, vajon még mindig abban az időszakban élünk-e, amikor szükségünk van a Törvényre, vagy már kellően tudtárára ébredünk, hogy megkaptuk annak kegyelmét, hogy Isten gyermekévé válnunk, hogy szeretetben éljünk.

Hogyan élek? Félelemben attól, hogy ha ezt nem teszem meg, akkor a pokolra jutok? Vagy reményben, a Jézus Krisztusban való megváltás ingyenességekben örömeiben éllek?

Jó ez a kérdés. És a második is: megvetem-e a parancsolatokat? Nem. Megtartom őket, de nem abszolút értékként, mert tudom, hogy Jézus Krisztus az, aki megigazulást ad nekem.

**Fordította: Tózsér Endre SP
Fotó: Vatican News**

Ferenc pápa köszönő levele Erdő Péter bíborosnak

Ferenc pápa az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye érsekének, Erdő Péter bíborosnak címzett leveleben köszönetet fejezte ki az 52. Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszusz szervezéséért – tájékoztat az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye Titkársága. A Szentatya olasz nyelvű levelének magyar fordítását teljes terjedelmében közredjük.

**Tisztelendő testvéremnek,
Erdő Péter bíboros,
Esztergom-budapesti érseknek!**

Apostoli utamról visszatérve szívemben őrzöm azokat a nagy pillanatokat, amelyeket Isten népével együtt éltem meg, aki imádságban egybegyűltek a Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszusz lezárására.

Köszönetemet szeretném kifejezni Önnek mindenáért a munkáért, amelyet Főegyházmegyejében folytattak ennek a kongresszusnak az előkészítése során. Sokat rejtejt és csendes együttműködése – püspökök, párok és lelkipásztori munkatársak – lehetővé tette mindenki számára, hogy megújítsa

lelkét az Eucharisztia színe előtt, amely a szeretet és a hit forrása.

Köszönöm azt az előrelátást is, amellyel jó megoldásokat javasolt azokra a problémára és kihívásokra, amelyek az esemény kapcsán jelentkeztek, ahogyan az Egyház mindenapi életében is megtörténik.

Imádkozom Önért és a Főegyházmegye-ért. Az Úr áldjon meg titeket bőségesen, és támasszon számos, hitben elkötelezett világít, aki Jézus Krisztusról tanúságot akarnak tenni és meg akarják élni a nyolc boldogságot.

Üdvözlöm a Főegyházmegye papjait, szerzeteseit és szerzetesi nőit. Áldjon meg az Úr minden nyíltotkat a papi és a szerzetesi hivatalok bősségeivel!

Áldja meg Önt Jézus, és oltalmazza a Szent Szűz!

Testvéri szeretettel,
Róma, Lateráni Szent János,
2021. szeptember 18.

Ferenc

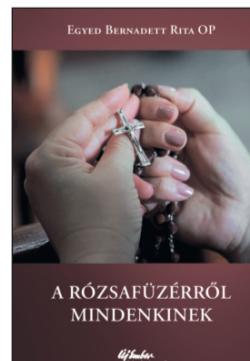
Forrás: Esztergom-Budapesti Főegyházmegye Titkársága

A szemlélődés kiváltságos ösvénye

Megjelent A rózsafüzéről mindenkinnek című kötet

A rózsafüzér kemény munika abban az értelemben is, hogy kitartásra nevel. Bizony sokszor valóban monotonával várunk az imá, és mégis ki kell benne tartanunk. Kitarunk, mert másnak talán segítetünk vele, Jézus elé vihetjük az ügyét. Igen, a rózsafüzér imádság kitartásra ösztönöz, fegyelemre és összpontosításra tanít. Megtanít arra, hogy figyeljük a másik emberre, a saját magam jelzéseire, de főként Máríán keresztül figyeljük Jézus Krisztusra, aki az egyedül utunk az Atyahoz.

A rózsafüzér elvezet mindenkit Istenhez, ha hogyan, hogy kézen fogjon bennünket a Boldogságos Szűz. Ő megtanít bennünket az igazi imádságra,

Olyan, mintha a Szűzanyához iratkoznánk be az imádság iskolájába.

Sokszor előítéletek mozgatnak bennünket. Régen, elavultnak tartjuk ezt az informát, tempomot bújó öregaszszonyokhoz kötjük. Ma már ez lejárt lemez, unalmás, inkább valami olyan kell, ami feldob, élénkít. De a rózsafüzér a maga egyszerűségében több imádomót egyesít magában. Azok az emberek, akik merték imádkozni, használni ajándékait, és mertek hinni abban,

hogy Szűz Mária és Jézus segítenek, számtalan kisebb-nagyobb csodában részesültek, s többent szentként haltak meg. Nagyon sok, ma már szentként tiszelt ember kedves imádsága volt a rózsafüzér. A híres kapucinus szerzetesről, Piet-

relicinai Szent Pio (1887–1968) atyáról azt írta egyik lelkigyermeké, hogy a szent akár hatvanszor elmondta naponta a szenttolvasót, és „fegyvernek” nevezte azt. Kalkuttai Szent Teréz anya (1910–1997) kezében szintén állandóan lát-

ható volt ez az eszköz, minden nap elimádkozta a rózsafüzér.

A különböző korszakok pápái buzdították a híveket a rózsafüzér imára. XI. Piusz pápa egyik körlevelében ezt írta róla: „kitűnő, az örök élet elnyerésére alkalmas imádság.”

(Egyed Bernadett Rita A rózsafüzéről mindenkinnek című kötete megvásárolható az Új Ember könyvesboltban (Budapest, V. kerület, Ferenciek tere 7–8. Nyitvatartás: hétfő, kedd, csütörtök, péntek 9–17 óráig; szérda 10–18 óráig) vagy rendelhető meg az Új Ember online könyváruházban.)

(B)

(Folytatás az 1. oldalról)

Addig is voltak úgynevezett Collegium Seraphicumok, ahol a rendbe belépő fiatalok leérettségiztek, de ez nem volt államilag elismert érettségi. Így merült fel a gondolat már az első világháború előtt, hogy ismét legyen a rendnek saját gimnázium.

1928-ban Esztergomban internátust rendeztek be, az akkori kollégisták még átjártak a szomszédos bencés gimnáziumba. Az első tanév 1931-ben indult, mondhatjuk, a rendi reform hevületében, annak gyümölcseként. De sok minden más is történt azokban az időkben, ami ráirányította a figyelmet a rendükre. 1926-ra esett Szent Ferenc halálának hétszázadik évfordulója, öt évvel később, 1931-ben pedig Páduai Szent Antal-év volt, ő ugyanis 1231-ben hunyt el. Mindezek következtében nagyon sok új hivatás született. Nyilván az iskola is ezért kapta a Szent Antal nevet. Szokatlannak számított, hogy nem magyar szentről neveztek el egy intézményt. Akkoriban az épület egy-, illetve kétemeletes volt. Az iskola megalapítása után kezdődött el a bővítése.

Az alapítás egyik különlegessége az volt, hogy nem az állam bízta meg a rendet az iskola működtetésével – ahogyan ez a többi tanítórend esetében történt –, hanem maga a rend akarta, hogy iskolájá legyen.

– Hogyan és mikor vette fel végül a gimnázium Temesvári Pelbárt nevét, aki Mátyás korában élt, és messze földön híres ferences skolasztikus író, prédkátor volt?

– Érdemes megjegyeznünk, hogy a magyar írók közül ő volt az, aki a legtöbb kiadásban jelentek meg a művei Európában, s ezt mindmáig nem tudták felülmúlni. Az, hogy a gimnázium Szent Antal nevét viselte, 1945 után a kommunisták számára nem volt szalonképes. Meg kellett változtatni a nevet. Több el képzelés is volt, az egyik szint Tomori Pálról, a másik szerint Temesvári Pelbártról neveztek volna el az iskolát. Végül a Temesvári név mellett döntöttek a provincia akkori vezetői. Ez még az egyházi iskolák 1948-as államosítása előtt történt. Intézményünk egyike volt annak a nyolc szerzetesi iskolának, amely mindenkorban működhetett a szocialista uralom negyven esztendeje alatt, a szerzetes rendek 1950-es feloszlata után is.

– Az 1990-es rendszerváltás után hogyan alakult a gimnázium és a kollégium sorsa?

– Akkoriban nagyon nagy volt a jelentkezők száma. Hárrom párhuzamos osztályt indítottunk, két kollégiumi és egy bejáró osztályt. Ez 1998-ban változott meg úgy, hogy egy hat- és egy négyosztályos osztály indul. Így jelenleg is tiz osztályunk van.

– A Frankába kezdettől fogva csak fiúk járnak. Az ilyesmi ma már nagyon ritka. Miért döntött úgy a rend, hogy őrizi ezt a hagyományt?

– Régen ez volt a természes, de ma már csak a pannon-

A békéért és a lelki gyarapodásért

Kilencvenéves a Franka

halmi bencések, a pesti piaristák – náluk nincs kollégium – és mi vagyunk, akit nem váltottattak ezen a rendszeren.

Az emberek nagy többsége ma már nem gondolkozik el azon, hogy a fiúk fejlődése

zössége, teljesítmény felmutatását és így tovább. Nos, ez az egyik alapja ennek a gimnáziumnak.

A másik pedig az, hogy ez egy klasszikus bentlakásos intézmény. A fiúk tizenyolc-

szempontjából biztosan az-e a legjobb, ha azonos korú lányokkal járnak egy osztályba.

A lányok ugyanis sokkal korábban érnek. Egés feld körülbelül lakó van, a többség kollégista. Kárpátaljáról a Felvidékről, Soprontól Szegedig mindenhol vannak diákjainak. A kollégiumban azonban nemcsak „gyermekmegőrzést” végzünk. Napközben és a hétfélegéken is olyan programokat tudunk nyújtanak nekik, amelyekben máshol nem lehetne részük. Sportolás, kulturális rendezvények és megannyi időtöltés, amit a diákoknak maguknak találnak ki a kirándulásoktól kezdve a színházlátogatásokig. Nagyon gazdag a kínálat.

Ami így kifejlődik bennük, az azért fontos, mert nagyon sokszor azt látom, hogy man nem a tehetség hiányzik a fiatalokból, hanem a tehetséget hordozó képességek. Ezek híján bicsaklanak meg életek, emiatt nem tudnak kiteljesedni. A kollégiumi nevelés erősséti ezeket a hordozóképességeket.

húsz tanítási naponként mennek haza, így a kollégium meghatározó nálunk. minden osztályban csupán néhány bejárós esztergomi vagy közelben lakó van, a többség kollégista.

A kollégiumban azonban nemcsak „gyermekmegőrzést” végzünk. Napközben és a hétfélegéken is olyan programokat tudunk nyújtanak nekik, amelyekben máshol nem lehetne részük. Sportolás, kulturális rendezvények és megannyi időtöltés, amit a diákoknak maguknak találnak ki a kirándulásoktól kezdve a színházlátogatásokig. Nagyon gazdag a kínálat.

Ami így kifejlődik bennük, az azért fontos, mert nagyon sokszor azt látom, hogy man nem a tehetség hiányzik a fiatalokból, hanem a tehetséget hordozó képességek. Ezek híján bicsaklanak meg életek, emiatt nem tudnak kiteljesedni. A kollégiumi nevelés erősséti ezeket a hordozóképességeket.

– Mik ezek? Akarat, elszántág, szorgalom?

– Igen, például ezek. Aztán egyfajta figyelmezettség, egymásra figyelés, tűrképesség, annak elviselése, hogy nem minden történik úgy, ahogyan akarom, eltervezem. Mit teszek ilyenkor? Hogyan oldok meg nehéz helyzeteket? Mennyire vagyok például bajtársias?

– Az elmúlt kilencven évben hogyan hatott egymásra a ferences rend, az esztergomi iskola és a társadalom? A ferencesekről ma elsősorban nem a tanítás jut az emberek szíbe.

– Nagyon lényeges, hogy a kilencven évből negyven a helyzetünkre lefordítva próba alatt természetesen nem egyszerűsít vagy a hatalmasodás záloga az iskola volt. Nem lehetett másként szerzeti életet elni. A rendbe léptek semkor például feltétel volt, hogy az ember tanár legyen.

A tanítás óhatlanul is a rend gazdagodását eredményezte, mert a teológián kívül így mindenkinél szerezni kellett egy másik végzettséget is. Ez pedig rendkívüli módon szélesítette a látókörünket, hiszen mindenki teljesen más szemszögből tudunk megközelíteni egy-egy témát, amikor beszélgetünk. Van, aki irodalmi vagy történelmi, más természettudományos vagy egyéb nézőpontból látja az adott kérdést. A rend általános iskolázottsági szintje sokat emelkedett a tanítás révén.

Szent Ferencnek van egy elbeszélése a tökéletes boldogság mibenlétéiről. Ebben három témát említi, mint ami nem a tökéletes boldogság. Mint mondja, a tökéletes boldogság nem abban áll, hogy a testvérek minden pogányt megtérítenek, hogy valamennyi uralkodó belép a rendbe, és nem is abban, hogy minden testvér párizsi egyetemi magiszter is. Ezek szerint akkoriban a rendnek három irányultsága volt: a misszió, a nagy uralkodó családdal való jó kapcsolat ápolása és a

mít, hogy minden osztály mellett van egy ferences szerzetes, aki a diákok találkoznak a mindennapjaiban, és láthatják, hogy nem a fizetésért dolgozik. Ez fontos tapasztalat. Jelentőségük van az olyan figyelmeztetéseknek is, mint például az, hogy „gyerekek, az éltet meg kell enni, semmit nem dobunk ki”. Hol kezdtődik a környezet- vagy a természetvédelem? Talán éppen ott, hogy amit a tálból kivesztek, azt megeszem, étel nem kerülhet a kukába. Sok hasonló dolog van, ami abból következik, hogy a diákoknak egy szerzetesközösség, egy ferences közösség közelében élnek, tanulnak.

– A hagyományok őrzése és továbbadása mellett terveznek-e újításokat?

– Az utóbbi években hozzáfogtunk egy stratégia kidolgozásához. Ilyen korábban nem volt. Természetesen vettük, hogy addott az iskola, ami hordozza, fenntartja a rendet. Szembe kellett néznünk azonban olyan kérdésekkel, hogy mi miért van éppen úgy, ahoz

párizsi egyetem, tehát az oktatás. 1229-ben Párizsban, a Latin negyedben – tehát az egyetemi városrészen – és hamarosan az egyetemen is ott voltak már a ferencesek.

A társadalomra tethat hatásunkat illetően lehet szűk körönként mondani, de mégiscsak hatezer körül az itt érettségizettek száma, és a szentendrei ferenceseknél is körülbelül ugyanannyi. A többségről elmondható, hogy alternatívákat kapott az életéhez. Ezt ma is fontosnak tartjuk. Kálmán Perigrin testvér kutatásiból világossá vált, hogy annak idején miért kerültek a ferencesek a kommunista uralom törökítőképességének látókörébe. Elsősorban azért, mert nagy számban kerültek ki innen papok. A papi és szerzetesi hivatás ugyanis alternatívának jelenhetett meg az itt tanuló gyerekek számára, ez sokáig így volt. Jómagam például, amikor idejöttem tanulni, fogadtam a barátaimmal, hogy nem leszek pap.

Ma is nagyon fontos, hogy mit tudunk megjeleníteni a diákoknak. Mindnyájan esendők vagyunk, de sokat szá-

gyan van, és meg kellett indokolunk minden.

Ma úgy tekintünk az iskolára, mint ahol koncentrikus körök mentén szerveződik az élet. A középpontban a Jóisten áll, köré emberek gyűlnek. Először is a szerzetesközösség. A csaknem száz évvel ezelőtt a rendtartományból tizenhete élünk itt, ebben a közösségenben. Ma ez a legnagyobb létszámú ferences rendház Magyarországon, és arra törekvünk, hogy egyfajta közösségi tanúságtételt adjunk a gyerekeknek. Körénk gyűlnek a tanár kollegák, a munkatársak, majd pedig a diákok, akiknek lehetőségek nyílik arra, hogy egy szerzetesközösséget közelében éljék a tanuló éveiket.

– Milyen képet mutat az iskola a statisztikák tükrében?

– Kétszázötven körül a tanulók száma. Az elmúlt évek mélypontja után most minden majd ki azok az osztályok, amelyekben nem volt teljes a létszám. Az alsóbb évfolyamokon osztályonként harminc körül a diákok szá-

ma. Az idén érettségizettek egészen kiválóak voltak, az egyik osztálynak 4,6, a másiknak 4,3 volt az átlaga. A diájkaink legnagyobb része továbbtanult, a jelentkezők nagy többségét felvették egyetemre vagy főiskolára.

Egyébként az sem baj, ha nem mindenki meg egyetemre, hanem hívő életet élő jó szakemberek kerülnek ki az iskolánkból. Az első osztályomban volt egy fiú, aki nehezen ment a tanulás, végül is nem itt érettségizett, de az ország egyik legjobb ácsmesterére, vállalkozója lett belőle. minden érettségi találkozón és összejöveteleten ott van. A szavának súlya, hitele van. Ilyen emberekre van szüksége az országnak, teljesen minden, hogy az élet mely területén tevékenykednek.

– A gimnázium kapuja fölött ott áll a ferences rend mottója: Pax et Bonum. Hogyan hat a ferences lelkiség a kinti világra, ha kilép innen egy végzős diák?

– Először talán azt lenne érdemes tisztázni, miben áll ez a lelkiség, mit is jelent. Nem csak azt, hogy eljárok a templomba, nem is csak azt, hogy milyen vallási gyakorlatokat végzek. Persze ezt is jelenti, de sokkal inkább azt, hogy hogyan állnak az éleettel, a világgal. Ahogyan az Úristennel va-

gyok, az hat arra is, hogy mit kezdekk az emberi kapcsolataimmal. Képes vagyok-e kapcsolatokat teremteni másokkal? Hogyan közelítik egy emberhez? (Egyébként ebből a jelmondatból származik a reformátusok „Áldás, békeség!” köszöntése is.)

A pax egyértelműen a béké kívánása, ami Szent Ferencről származik, ahogyan a bonum is. Ez utóbbi jóságának szokták fordítani, de javat, javakat is jelent. Tehát nemcsak békét kívánunk a hozzánk betérőnek, hanem azt is, hogy gyarapodjék az élete. minden olyan mozzanat, amikor ezt tapasztaljuk, örömmel tölt el bennünket. Nem kell itt nagy dolgokra gondolni! Elég egy érettségi találkozó, vagy az, ha egy volt diáknak eljön hozzá a családjával, a gyerekkel, vagy ha azt látjuk, hogy megfertőzik a templom, és ugrádoznak, zsibonganak a gyerekek... Nos, ezek az igazi javak. És micsoda örömmel ez! Ugy gondolom, ez a bonum.

**Kuzmányi István,
Bodnár Dániel
Fotó: Merényi Zita**

A BIBLIA ÜZENETE

Valami még hiányzik belőled

Mk 10,17–30

A mai evangéliumban azt olvassuk: egy fiatalembert odament Jézushoz, és azt kérdezte, mit kell tennie, hogy elnyerje az örök életet. Sokak számára talán meglepő kérdés ez egy fiataltól, aki előtt még ott az egész élet, ő azonban márás az örök életre gondol. Ez arról árulkodik, hogy az ifjú kereső ember volt, aki nem elégedett meg a földi élet gazdagával és sikereivel, s azal sem, hogy istenfélő életet él. Az örök életre vonatkozó kérdése és a tény, hogy a parancsolatokat gyermekkora óta betartotta, bölcsességre, okosságra és a tökéletesség utáni vágyára utal. Ezért amikor a Mester ránézett, beleláttott, és megkedvelte őt. Mivel pedig megkedvelte, tekintete és szava is a szíve mélyéig hatott. Jézus neki szóló válasza Isten szava volt, olyan szó, amely „eleven, átható és minden kételű kardnál élesebb, behatól a lélek és szellem, az íz és velő gyökeréig, megítéli a szív gondolatait és érzéseit”, ahogyan a mai szentleckében olvassuk, a zsidókhoz írt levélben. Látta: „Valami még hiányzik belőled.”

A názáreti Jézus küldetése éppen arra vonatkozott, azért jött a világra, hogy ezt a minden ember szívében meglévő hiányt betöltsse. Lehetünk bár nagyszerű humanisták, betarthatunk minden parancsolatot, böjtölhetünk, templomba járhatunk az előírások szerint, elvégezhetjük a gyónásunkat, rendszeresen áldozhatunk, ám ha nagyon elégedetek vagyunk magunkkal, akkor Jézus tekintete a szívünk mélyéig hatol, és nekünk is mondhatja: „Valami még hiányzik belőled. Menj, add el, amid van, oszd szét a szegények közt, és így kincsed lesz a mennyben, aztán gyere, és kövess engem!”

A gazdag ifjú története egy rosszul végződött meghívástörténet. A fiatalembert Jézus hívó szavára elszomorodott, és leverten távozott, mert nagy vagyona volt. Máté lemondott jól fizető állásáról, Zakeus a vagyona felét szétosztotta, s a többi tanítvány is lemondott valamiről. Az Ur ma is sokat meghív követésére azok közül, akik keresik őt és az örök életet, akik nyitottak üzene befogadására. De mindig

Nekünk mi hiányzik ahol, hogy teljesen Jézushoz tartozunk? El bennünk az örök élet utáni vágy? Lemondtunk már valamiről azért, hogy egészen Jézushoz tartozunk?

Ternyák Csaba egri érsek

GÖRÖGKATOLIKUS LELKISÉG

A Szent Liturgiáról (41.)

A Miattyánk, illetve az azt követő fennhang után a pap áldást ad: „Békesség mindenjáratnak”, s a hívek ezt viszontkívánják neki: „És a te lelkednek.” Ez is az eddig tárgyalt, községen megvalósuló egységet, illetve egyesület célozza meg, ami majd a szentáldozásban éri el a teljességet. Ez már a harmadik ilyen áldás. Először az Isten igéjében való részesedés előtt hangzott el, majd a Hiszegelynek teljes egyetértsében való elmagákozása előtt, hogy azután itt a szentáldozásban létrejövő közösségeinket szolgálja.

Ezt követi a főhajtástra való felszólítás, amire a nép a liturgikon előírása szerint a „Néked, Uram” választ „hosszan énekli, míg a következő ima csöndes olvasása tart”. Azonban még más is történik: a kézmosás. A minden nap gyakorlatunk szerint ezt itt végzi a pap.

A csendes ima szövege egészen a teremtés kezdetéig megy vissza, hogy aztán a minden napokig jusszon. A pap előbb hálát ad benne Istennek, aki megmérhetetlen hatalmával mindeneket alkotott, majd kéri, hogy tekintsen le azokra, akik a fejüket meghajtva imádkoznak. Íme, milyen nagy jelentősége van ennek a liturgikus gesztusnak! Kár, hogy nem hangsán szól az ima, hogy a hívek is tudnának róla! Végül egészen konkrét kéréssel zárja a pap az Ur felé irányuló imádságot: „ezen előtted levő ajándékokat (vagyis a szent Eucharisztát) forditsd mindenjárad javára, kinek-kinek saját szüksége szerint”. A fennhang már valóban hangsos. A benne szereplő által névutó köti az ima szövegéhez: „A te egyszülöd Fiadnak kegyelme, igralma és emberszeretete által” történik, illetve történék minden, amiről az imád-

ság szól. Ez is bizonyíték arra, hogy a 8. század előtt nem voltak a Liturgiában csendes imák. A nép itt is hosszan énekli az Áment.

A liturgikon ezen a ponton előírja: „Az áldozópap kezét megmossa.” Nem csak ebben a könyiben található meg ez az előírás, hanem a 19. és 20. századi liturgikonokban is. A gyermeknek szóló imakönyvekben pedig részletes leírás rendelkezik arról, hogy a ministránsok miként segédkeznek a kezmosásnál. Így tehát görögkatolikus hagyományunkban mélyen gyökerezik ez.

A „széterjesztett karokkal” mondott csendes imában pedig magas szintű értelmezést találjuk a cselekménynek. Azon kevés imák egyike ez, amely közvetlenül az Ur Jézus Krisztus felé irányul. A pap tehát ezt kéri „fejedelmi” többes számban: „Jöjj el, szentelj meg bennünket (...), hatalmas kezeddel méltóztassál nekünk átadni legtisztább testedet és drága véredet, s általunk az egész népnek.” Íme, ebben rejlik a kezmosás értelme! Bízony, a „félelmetes titkokat”, vagyis a szent Eucharisztát nem érintheti másképpen a pap, csak tiszta kézzel! Igaz, megmosta a kezét az előkészületi szertartás kezdetén is, ám az már régen volt. Egy egészen gyakorlati szempont is ravidágít a kezmosás fontosságára: elég csak megnézni a liturgikon lapjait, melyek sarkai az idők során elszíneződtek attól, ahogy a pap lapozza könyvet.

Ide tartozik még, hogy a pap „mellét verve háromszor mondja: Isten, légy igralmas hozzá, bűnöshöz.” Tehát nemcsak a testi, hanem a lelki tisztastrágláról is szó van itt.

Ivancsó István

OKTÓBER 10., ÉVKÖZI 28. VASÁRNAP (Gedeon, Borgia Ferenc) – Bölc 7,7–11 (Az örök Bölcseggel képest a gazdag semmiség.) – Zsid 4,12–13 (Isten szava megítéli a szív gondolatait és érzéseit.) – Mk 10,17–30 vagy Mk 10,17–27 (Az önkéntes szégyenség az akadálytalan Krisztus-követés útja.) – **Zsolozsma:** IV. zsoltárhét – **Énekrend:** Ho 223 – ÉE 591, Ho 223 – ÉE 209, Ho 134 – ÉE 594, Ho 195 – ÉE 236.

OKTÓBER 11., HÉTFŐ – Szent XXIII. János pápa emléknapja (Brigitta, Gitta, Etel) – Róm 1,1–7 – Lk 11,29–32.

OKTÓBER 12., KEDD (Mikes, Miksa) – Róm 1,16–25 – Lk 11,37–41.

OKTÓBER 13., SZERDA (Kálmán, Ede, Evárd) – Róm 2,1–11 – Lk 11,42–46.

OKTÓBER 14., CSÜTÖRTÖK – Szent I. Kallixtusz pápa és vértanú emléknapja (Helén, Alán) – Róm 3,21–30 – Lk 11,47–54.

A hét liturgiája

B év

OKTÓBER 15., PÉNTEK – Jézusról nevezett (Avilai) Szent Teréz szűz és egyháztanító emléknapja (Auróra, Aranka) – Róm 4,1–8 – Lk 12,1–7.

OKTÓBER 16., SZOMBAT – Szent Hedvig szerzetesnő vagy Alacoque Szent Margit Mária szűz emléknapja (Lehel) – Róm 4,13,16–18 – Lk 12,8–12.

OKTÓBER 17., ÉVKÖZI 29. VASÁRNAP (Antiochiai Szent Ignác püspök és vértanú, Rudolf, Rezső) – Iz 53,10–11 (A Megváltó szenvendéseinak gyümölcse az üdvözültek nagy száma.) – Zsid 4,14–16 (Jároljunk bizalommal a kegyelmet adó Istenhez!) – Mk 10,35–45 vagy Mk 10,42–45 (Az Emberia azért jött, hogy szolgáljon, és életét adja váltságul üdvösségeinkért.) – **Zsolozsma:** I. zsoltárhét – **Énekrend:** Ho 227 – ÉE 589, Ho 227 – ÉE 143, Ho 127 – ÉE 580, Ho 292 – ÉE 243.

LITURGIAKOMMENTÁR

Az Eucharisztia ünneplése (110.)

Tedd, hogy szentjeiddel számláltassunk az örök dicsősége! A legkorábbi ránk maradt szövegben a következőket olvassuk: Aeternam fac cum sanctis in gloriae munerari (Tedd, hogy a szentekkel örök dicsőségüket kapjuk ajándokul.)

A huszonegyedik vers elválaszthatatlan az azt megelőző soroktól: Téged ezért kérünk, minket, szolgádat segítsd, akitet drága véreddel megváltottál. Szent Ambrus a Péter első levélben található idézet kapcsán – amely himnuszunk hátterében áll – a következőket írja: „Szabadulásunk ára pedig az Ur Jézus vére volt, amelyet szükségképpen megfizetett annak, aiknek bűneinkben eladtunk.” (Ep. Constantio 8, in PL 16,1245)

Péter első levélén túl éppen a Jelenések könyvének sorai segítenek megerőtenünk a himnusz szövege és a korabeli eucharisztikus ima köztölti kapcsolatot is. Nüsszai Szent Gergely a Mózes élete című művében így ír: „Amikor áldozati és illataldozati oltárról hallasz, gondolj a mennyei lények sátrában folyó szüntelen imádásra. Mert az apostol nemcsak a földi, a föld alatti, de a mennyei lények nyelvéről is azt mondja, hogy a mindenéleg Fejének megadják a dicséretet. Ezt az Istennék tetsző áldozatot nevezi az ajkak gyümölcsének az apostol, vagy jólláttal imának.” (Mózes élete II. in Ól 6, 705.)

A Sanctus énekének Hosannájához kapcsolódik az Egyház Te igitur, clementissime Pater (Téged ezért, legkegyesebb Atya) imája, amelynek folytatásában ez áll: Hanc igitur oblationem servitutis nostraræ, sed et cunctæ familiæ tuae (Ezért szolgáid, de egész családon áldozatát is). Elmondhatjuk, hogy a Te Deum laudamus kezdetű himnusz ma ismert formájának lezárását képező verset közül az első kettő a húsvéti eucharisztikus imádáság és keresztelési szertartás visszhangját képezi, ahol gyán erről Ernst Khler, valamint Szendrei Janáka is értekezik.

Sztankó Attila

A HÉT SZENTJE

Avilai Szent Teréz

Október 15.

Előkelő családba született, apja Alonso Sanchez de Cepeda, édesanya Beatriz de Ahumada volt. Tizenkét gyermekük közül három volt leány. Kettő férjhez ment, csak Teréz határozott úgy, hogy kolostorba vonul. Apja azonban megtagadta a beleegyezését. Ettől a naptól fogva Teréz jámborsága éppennyira ingerelte, mint korábban a világiassága. Ezért Teréz, amikor tizennyolc éves lett, titokban hagyta el a szülői házat, és úgy kérte felvételét az avilai Megtestesülés-kolostorra.

Ám a túlzott megerőltetés től egy év után összeomlott. Vérszegény lett, és köszvény-szerű izületi bántalmak támadták meg, melyek végül negy napos merevgörcsbe mentek át. Már előkészítették a sírját, és néhányan a kolostorban elimádkozták érte a halotti zsolozmárt, ám a görcs egyszer csak feloldódott. Teréz magához tért, és saját kezéleg távolította el a szeméről a megszentelt viaszat, amivel a halottak szemét szokták lezárni. Csak a kolostor gyöntötjának gondoskodása akadályozta meg, hogy elevenen eltemessék.

Teréz önéletrajzi feljegyzései már ezekből az évekből is egy mélyen érző lelekről tanúskodnak. Egy alkalommal úgy érezte, hogy Isten egész áthatja: „Lehetetlen volt

abban kételkednem, hogy ő bennem van, és én elmerülök benne.” Ekkor negyvenéves volt. „Az, amit addig éltetem, az én életem volt. Az pedig, ami ekkor kezdődött, Isten élete bennem” – írta. minden erejével arra törekedett, hogy a szívét összhangba hozza Krisztus szívével. Belső élete ettől kezdve gyorsan és meredeken emelkedett a misztikus mágasságok felé.

Mint minden igazi misztikus, Teréz is úgy érezte, hogy cselekednie kell, apostoli életre küldetett: „Cselekedeteket kell végrehajtani, mindeneket”, hiszen „nem arról van szó, hogy sokat kell gondolkodni, hanem arról,

hogy nagyon kell szeretni”.

1562-ben nyitotta meg a karmeliták megreformált (sárutlan) ágának első kolostorát.

Bár igen sokan próbáltak akadályozni, egyik kolostor-alapítását követte a másik. So-kan és nagy lelkesedéssel csatlakoztak hozzá. Jelentős támázzai voltak Keresztes János és Gracián Jeromos, akik akkor is mellette álltak, amikor a karmelita rend sarus ága 1575-ben támadást indított el-lene.

Életének utolsó huszonkét éve főleg írással telt. Könyveiben – Önéletrajzában, Az Ur ir-

L. K.

„Egységen, közösségen, vonzásban”

Elkezdődött az első Kaposvári Egyházmegyei Zsinat

Szeptember 25-én Varga László megyéspüspök mutatta be a Kaposvári Egyházmegyei Zsinat nyitó szentmiséjét a kaposvári Szent Imre-templomban. A főpásztor hálát adott az eddig megtett útért, az előkészítő munkáért; majd a Szentlélek kiáradását kérve megnyitotta a jövő májusig tartó zsinati folyamatot.

Az ünnepi szentmisén – amelyen Balás Béla emeritus megyéspüspök, valamint Szita Károly, Kaposvár polgármestere és Gelencsér Attila országgyűlési képviselő is részt vett – a szavazati joggal rendelkező zsinati tagok esküvel is megerősítették a szolgálatban való elköteleződésüket.

Az eskütételel követően szentbeszédében Varga László püspök a tíz zsinati munkadokumentumhoz kapcsolódóan a Szentlélek kiáradását kérte és hálát adott a témaületeken folyó munkáért.

Kérem a Szentlelket, hogy tanítson meg bennünket, papokat és világi híveket arra, hogy miként kell megnyerni másokat Krisztusnak. Sokkal többen vannak ebben az egyházmegyeben azok, akik nem, vagy hamis dolgokat hallottak Krisztusról, mint akik ismerik és szeretik őt.

Rengeteg munka áll még előtünk, az evangelizációt nem lehet abba hagyni. A mi egyházmegyénk is missziós terület. Bárcsak átélnénk a felelősségünket, hiszen ha mi nem beszélünk az embereknek Krisztusról, akkor nem ismerik meg az üdvösséget.

Kiválasztottak és küldöttek végig a keresztségünk óta. Kérem a Szentlelket, hogy ez a zsinat segítsen mindenkiunkat arra, hogy elköteleződjünk, s hogy éjjünk az evangelizáció szolgálatában. Segítsen, hogy testvéreinknek, embertársainknak ne csak a sorsára, hanem az örök életére, üdvösségeire is gondunk legyen.

Hálát adok minden családért ebben az egyházmegyeben. Azokért is, aik meg tudták őrizni az egységüket, s azokért is, aiknek megtört az egységük, a mozaikcsaládokért, ahol egy gyermeknek sok szülője van. A mi egyházmegyénkben is a házasságok több mint fele felbomlik. Szükség van gyógyulásra!

Hívom a Szentlelket, hogy ez a zsinat segítse a családok sebeinek gyógyulását, s hogy a családjaink megújuljanak a szeretetben és hitben.

Hívom a Szentlelket, hogy a kereszteny családok megjelenítsek a szentáramoság Isten szeretetét köztöttünk.

Hálát adok a Jóistennek minden fiatalért, s mindenkorért, aik az ifjúságpasztorációban szolgálnak; aik megértettek és szívügyükkel tették a fiatalok evangelizálását.

Hálát adok minden egyházközsegért, plébániáért ebben az egyházmegyeben, s kérem a Szentlelket, hogy tegye ezeket az egyházközsegéket a közösségek közösségevé, ahol élet van, ahol a katolikus keresztenyek ismerik egymást és törednek egymással, ahol senki nem közömbös a másikkal szemben. Kérem a Szentlelket, hogy élő közösségek szülessenek a falvakban és a városi plébániákon is, mert csak együtt tudjuk megmutatni Isten irántunk való és embertársaink felé irányuló szeretetét. Ezt csak közösségen tudjuk megélni.

Hálát adok a Jóistennek a szertetszolgálatáért. Azokért, aik odafogynak a szenvendő, megtör, peremre jutott, aszociális, szébesszertvéreink életére. Hálát adok mindenkiért, aik a hit titkából kiindulva felismeri és szolgálja a bennük élő Krisztust.

Hálát adok a roma testvéreinkért – nagyon sokan vannak a mi egyházmegyénkben is. Hálát adok minden paptestvéremről és testvéremről, aik elindultak közösséget vállalni velük. Akik szeretnék meghall-

gatni az ő örömeiket és gondjaikat, és velük is meg akarják ismertetni Isten szeretetét. Kérem a Szentlelket, hogy adjon bátor testvéreket, aik azok nyomába lépnek, aik ezen az úton már elindultak. Bátor, katolikus testvéreket, aik nem félnek közel menni és közösséget vállalni romat testvéreinkkel.

Hálát adok a Jóistennek a hitoktatásáért, az Egyház tanító szolgálatáért. Nagyon sok hittanós van egyházmegyénkben, s azért kérem a Szentlelket, hogy ne csak a tudásukat gyarapítsuk, hanem egész lényüket evangeliáljuk, hogy legyen tapasztalatuk arról, mennyire szereti őket az Isten.

S hogy ne csak tudatában legyenek, hanem általjuk és beszélni is tudjanak róla diáktársaiknak.

Hálát adok a Jóistennek a liturgiáért. Azért, hogy ebben az egyházmegyeben folyamatosan történik Isten dicsérete, dicsítése, az Ige és az Eucharisztia szolgálata által. Hálát adok minden paptestvéremről, aik a szíven viseli a szentmisék bemutatását. Kérem a Szentlelket, hogy a liturgiáink gyönyörűek, Isten dicsőségehez méltóak legyenek. Hogy felemeljük a

szíveket Istenhez, nemcsak a prédikációk által, hanem ahogyan bemutatjuk a szentmisét, ahogyan jelen vagyunk, ahogyan betölti a mi szívünköt a Szent és a szentség.

Hálát adok a szentségimádásáért, ami nagyon sok helyen élő gyakorlat az egyházmegyénkben. Köszönöm minden paptestvérnek, aik ezt szíven viseli.

Kérem a Szentlelket, hogy ez a forrás minden egyházközsegében megnyíljön, hogy mindenhol legyen olyanok, aik hajlandók időszánni az Oltáriszentségben köztünk levő Krisztus imádására.

Kérem a Szentlelket, hogy a mi egyházmegyénkben is megszülessen az Imádság Háza szolgálatában az az ajándék, amely huszonnegy órán keresztül, a hét minden napján dicsőíti az Istenet, mert ez egy élő, eleven forrás. Harmincöt éve tanúskodom róla.

Hálát adok a Jóistennek az anyagiakért. Azért, hogy tud működni az egyházmegyénk, hogy tudunk fizetni az alkalmazottaknak, hogy az intézményeink és a templomaink építéséhez, felújításához megkaptuk az anyagi lehetőségeket. Kérem a Szent-

lelket, hogy óyon meg minket a mammon imádatától, hogy szabadon maradjunk.

Hálát adok a Jóistennek mindenkiért, aik ebben az egyházmegyeben kereső. Keresi az igazságot, a szerteletet, a szépet és a jóságot.

Arra kérem a Szentlelket, hogy tanítson meg minket a párbeszéd művészete. Hogy tanulunk meg párbeszédben lenni azokkal, aik az Egyházon belül keresők, vagy az Egyházon kívül vannak és keresik az igazságot.

Kérem a Szentlelket, hogy legyen bátorunk meghallgatni őket, és legyen bölcsességünk arra, hogy helyes választ adjunk nekik.

Hálát adok a Jóistennek a zsinatunkért, és azt kérem a Szentlelektől, hogy a szeretet új pünkösdjét áraszsa ki a Kaposvári Egyházmegye minden tagjára – hangzott el a kaposvári megyéspüspök prédikációjában.

*

Az első Kaposvári Egyházmegyei Zsinatot Varga László megyéspüspök 2018-ban, az egyházmegye alapításának 25. évfordulóján hirdette meg. A főpásztor a papokkal és a hívekkel együtt arra keresi a választ, hogy miként lehet vonzó módon megszólítani az embereket az evangéliummal, a krisztusi örömhírrrel, s hogyan lehet őket közösséggé formálni. Erre utal a zsinat mottója is: „Egységen, közösségen, vonzásban”.

Az elmúlt három évben lezajlott az előkészítő folyamat.

Ősztől négy alkalommal gyűlnek össze a zsinati tagok, aik a munkadokumentumokban előterjesztett javaslatokat megvitatják, és végül szavazznak róluk. A zsinat lezárást és a záródokumentum kihirdetését előre láthatóan 2022. május 28-án, az egyházmegye napon tartják.

Forrás: Kaposvári Egyházmegye
Fotó: Kling Márk

AMORIS LAETITIA-CSALÁDÉV

A termékennyé váló szeretet

Gyermekek a családban

Ferenc pápa Szent József ünnepén megnyitotta az Amoris laetitia-családévet. A Szentatyáa szándéka alapján egy évet szánunk arra, hogy A családban megélt szeretetetőről kezdetű apostoli buzdításról gondolkodjunk, és elmeilyítsük annak tartalmát. A pápai dokumentumról Bognár István, a győri Brenner János Hittudományi Főiskola és Papnevelő Intézet spirituálisa és dogmatikatanára írt ismertető sorozatot. Ennek következő, az apostoli buzdítás 5. fejezetéről szóló részét adjuk most közre.

Ferenc pápa – miután kiemelte a házastársi szeretet elősőleges szerepét Isten eredeti elgondolásában – még egy külön fejezetet szán annak nyomatékos hangsúlyozására, hogy e szeretet nem merülhet ki cuspán a házastársak egymás iránti kapcsolatában. Ez a második központi fejezet a gondolatmenetében Szent II. János Pál pápa szavaira épít, aik éppen negyven évvvel ezelőtt, 1981 ószén jelent meg a Familiaris consortio kezdetű, a családról szóló apostoli buzdítása.

Első helyen Ferenc pápa arról beszél, hogy a házastársak, aik egymásnak adják magukat, önmagukon túl a gyermeket ajándékozzák egymás-

nak mint szerelmük eleven képét, a házastársi egyesülés örökkéjét. Az élet ugyanis Isten ajándéka. Amikor egy új emberi élet megfogant, az egyszerűen elbűvöl minket. Szükséges, hogy már a születés előtti kilenc hónapban, az érkezés előtt érezze minden gyermek, hogy már előbb szerezték, még mielőtt ezt bármivel kiérdelemhette volna. A Szentatyáa egyszerűen gyalázatnak nevezi, amikor egy gyermek világjöttet tévedésnek tekintik, vagy érkezését kezdtől fogva elutasítják,

amikor magára hagyják, megfosztják jövőjétől. Jézus szava, melyet Jákob kútjánál mond a szamariai asszonynak, ide is vonatkoztatható: „Ha ismer-

néd az Isten ajándékát!” (Jn 4,10) Egy új gyermek ajándéka, aik az Úr egy édesanyára és egy édesapára bíz, mindig az elfogadással kezdődik, az életre szóló védelmezéssel folytatódik, és végső célja az örök élet öröme. Milyen csodálatos, ahogy a szülők is részt vehetnek Isten teremtői művében, s ők választhatják meg azt a nevet, amelyen majd az Atya fogja hívní minden gyermekét mindenkorre.

A következő pontokban Ferenc pápa még jobban elmélyíti az Istenről áldott állapot, a várandósság idején már oly szükséges szeretetet. Nehéz, mégis egyszersmind oly csodálatos időszak ez. A Szentatyáa Jeremiás próféta meghívásának gyönyörű szavaira utalva (Jer 1,4–5) hangsúlyozza: minden gyermek öröktől fogva ott van Isten szívében, és fogantatása pillanatában megvalósul a Teremtő örök álma. Az Atya végétlen szeretetének tekintetével kell szemlélnünk a kicsi, parányi magzatot. Ahogy Manilában, a 2015-

ős családtalálkozón összegezte a Szentatyáa: „Mindenn édesanya és édesapa kilenc hónapon át álmordták születendő gyermeküket.” Nagyon fontos, hogy a gyermek kezdettől fogva érezze: várjak! A szerepet tettei, a személyes névadás, a beszélő tanítás, a tekintet és a mosoly elengedhetetlenek:

„Ez az a szeretet, ami elhoz egy szíkrát Isten szeretetéből” – fogalmaz oly szépen Ferenc pápa. A teremtő Isten szeretetet ketten együtt a tolmai családai, tehát szükséges, hogy az Úr atyai és anyai arcát együtt mutassák meg gyermekéiknek. Bár az édesanyai szeretet gyöngédsége, odaadó mivoltát húzza alá őszien helyen a Szentatyáa, az apák szerepének, alakjának megfakulására, eltorzulására, nyugati társadalunk egyre apátlanabbá válására talán még jobban kiter a következő pontokban. Gondolatait ezzel a mondattal fejezi be: „Nem jó, ha a gyermek apá nélküli maradnak, és így idő előtt elveszítik gyermeki mivoltukat.”

A termékennyé váló szerepet kapcsán nagyon szépen ír a továbbiakban az örökbefogadás, illetve a nevelőszülőség nagylelkű útjairól is. Nem elég egy gyermeket világra hozni. Befogadni, Isten ajándékaként szeretni, és gondoskodni rólk: ebben áll a termékenység még tágabb értelme.

Végül szeretnék még felosrolni néhány fontos témát, melyeket a Szentatyáa is néven nevez. Külön beszél az Eucharisztia szociális dimenziójáról, vagyis Jézus valóságos jelenlétének megtapasztalásáról a szegényekben, a kitaszítottakban, a betegekben és az erre való nevelés fontosságáról. Úgy érzem, a Szentatyáa szeretné kitáplani a szűk panellakkások falait, hogy a kis családok ne szigetelődjenek el az Egyház és a társadalom nagy családjától. Korunk individualizmusa, s főleg az elmúlt évek és hónapok vírusfeléleme oda vezetett, hogy egyre inkább bezárkózunk a kis családi férfiak biztonságába, és a többi embert kényelmetlen veszély-

forrásnak tekintjük. Pedig, ugyancsak a Szentatyáa szavait idézve: „Ha egy civilizációban nincs hely az idősek, betegek, szegények számára, ha kiselejtik őket, mert csak problémát jelentenek, akkor ez a kultúra igazi vége, mely halászvírust hordoz magában.”

A tágabb család fogalmát ecettel külön ír még az öregkérő, a nagyszülőkről. S bár az új házasoknak el kell szakadniuk a szüleikről, a negyedik parancs megköveteli, hogy továbbra is tisztelezjék őket. Az unokáknak ugyanis nagy szükségük van a nagyszülői hit, remény és szeretet megtapasztalására, a keresztenyé életben való meggyőzésre, s arra, hogy az idősek már a pusztá jelenlétékkel is segítsenek fel fogni a nemzedékek folytonosságának tudatát.

Mario Benedetti idézetével zárjuk a Szentatyáa elmélkedését: „Mert az úton egymás mellett sokkal több vagyunk, mint kettő.”

Bognár István

(Folytatás az 1. oldalról)

Valószínű, hogy ti is hasonló mondatokat fogtok monholi felnőttek, de talán érdemes volna megfontolnunk, hová is születtek. Van, akinek nem volt akkora mázlija, mint nektek, hogy a jólétre érkezzen – folytatta az előadó.

„Véletlenek” generációkon átívelő sorozata kellett ahhoz, hogy azzá legyünk, akik vagyunk. Mink van, amit nem kaptunk? Még a saját testünket sem ismerjük: gondolkunk meg, mennyire összetett biológiai-fizikai folyamatok szükségesek már ahhoz is, hogy lélekezzünk.

Vecsei Miklós a továbbiakban a saját életében megtapasztalt „véletlenekről” beszélt. Arról, hogy tizenöt éves korában megesküdött, nem fog templomba járni, s ez a dacosság mindenkor tartott, amíg el nem költözött a család Zugligetbe. A fiatal Miklós itt találkozott egy papossal, Kozma Imrével (az MMSZ elnökével – a szerk.), akitől legalább három alapvető dolgot megtanult: a kereszténység nem elmélet, hanem gyakorlat; a szeretet sok bűnt eltarthat; kockázatvállalás nélkül

nincs kereszténység. Kozma atya a konkrét szolgálatra, segítésre ösztönözte a híveket, köztük természetesen a fiatalokat is.

Vecsei Miklós elmesélte, hogy Zugligetben Pál Feri volt a hittantársa – később a bérmafia –, aki egy alkalommal segíteni hívta egy intézetbe, ahol mozgássérülteket ápoltak, s ahol Pál Feri is szolgált.

„Nem felejtem el azokat a perceket, amikor kinyílt az ajtó, Feri megköszönte, hogy kisegittem a szolgálatban, elment, s ott maradtam öt, borzasztóan rossz állapotban lévő emberrrel, aikik feküdték az ágyakon, lélegeztetőgépre kapcsolva, s én képtelen voltam belépni a szobába. Hányinger kerültgetett a rettentől, a fűtőtestre támaszkodva álltam, s csak a harmadik nekigyűrközésre tudtam elindulni, hogy belépjek a terembe, és köszönjék nekik, hogy megismeredjék velük. Azután négy évre ott ragadtam, megtanultam pelenkázni őket, kanált cserélni; erős közelsége kerültem a valósággal. Az igazság az, hogy nem tudom elmondani nektek, mit jelent nekem ez a négy év, nincs időm, hogy ezt érzékeltessem, a lelk kapcs-

nem az, hogy vétkezik, hanem az, hogy minden pillanatban Istenhez fordulhatna, de nem teszi.”

Az előadó többek között megemlíttette, hogy a gyermekei is formálták az élethez, az emberekhez való hozzáállását. „Például megtanítottak arra, hogy ne okítsam őket, hanem türelemmel várjam meg, amíg ők kezdenek kérdezni, azért, hogy a saját kérdéseket tehetessék fel.”

Előadását folytatva Vecsei Miklós a csodáról is beszélt, azaz életünk kérdéseiről és Is-

tennek ezekre adott konkrét válaszairól. A csoda a valósgággal szembesít, s a valóság közelében pedig önmagunkkal. Mint mondta, csodavárból cselekvő kell valnunk: nem a saját magunk megjavulására várni, hanem Jézust közel engedni a szívünkhez. Ezzel kapcsolatban Martin Bubert idézte az MMSZ alelnöke: „Az ember nagy bűne

A főelőadást szentségimádás követte, majd műhelybeszélgetésben vehettek részt a fiatalok: egyebek mellett feltehetették a kérdéseiket Vecsei Miklósnak, és meghallgathatták Kerényi Lajos piarista szerzetes gondolatait a szímarosi templomban.

A népszerű Gyerekmaros stábjá úgy döntött, hogy idén októberben – a járványügyi

szólt. Beszédében rámutatott, mi, emberek képesek vagyunk arra, hogy sajátos páncélzatot öltünk magunkra az Úristen ellen, például arra az esetre, ha meg akarna tériteni minket. „Offoljuk” az Urat, nehogy hozzáérkőzön a szívünkhez.

Igy eshet meg, hogy a gyónásban esetleg éppen azt nem valljuk meg, ami páncél, fal Istennel és köztem. Pedig ezt levette, lebontva lehetnék olyanok, mint a gyermek, ahogy azt példaként állítja elénk Jézus – fejtette ki a püspök.

Figyelmeztetett: az evangélium nem ráadás az életünkre, nem is a bajaink vigasza, nem ismeretterjesztő előadás, hanem ösvény vagy éppen függőhíd, amely Isten országába vezet, s amelyen bármilyen félelmetes is, végig kell menni, azaz hinni kell.

A püspök a saját példáján, élete eseményein keresztül érzékelte elmondta, hitünk fejlődik (ezzel a közelmúltban elhunyt Jálics Ferenc jezsuita szerzetes tanítására utalt), változunk, s ez a változás, a hivatalunkkal, a létezésünkkel való szembenézés életünk végéig tart. A békességünk Jézustól kapjuk.

Berta Tibor a beszédében többek között a szentmisse aznapi olvasmányai és az evangélium alapján részletezte Ferenc pápa tanításait a házasság szentségéről, amelyet nemrég fejtett ki sajtótájékoztató kerebében a Pozsonyból Rómába tartó repülőutján.

Körössy László
Fotó: Pesti Dóra

helyzetre való tekintettel – nem tartják meg a gyerekeknek szóló programokat, önkénteseik a találkozót segítetik.

Az ifjúsági találkozó szentmiséjén Berta Tibor tábori püspök volt a főcelebráns, akit a mise elején Dobcsay Benedek OFM köszöntött harmincéves papi jubileuma alkalmából. A szerzetes együtthalásztotta Varga Endre technikust is, aki negyven éve végzi szolgálatát a szímarosi találkozókon.

Homiliájában Berta Tibor püspök Isten országáról és az Ürral való élő kapcsolatról

sokszor bizalmatlan, ellenséges jelenségekkel találkozunk hitünkkel, világnézetünkkel, magának Jézusnak a személyével kapcsolatban”. Ezért kérjük Szent Mihály pártfogását az egész kereszténységről, és tapasztaljuk meg a jóság, az Isten felé szeretettel és engedelmeséggel forradó lelkület és akarat emberi mértékeket meghaladó, váratlan erejét. Erdő Péter bíboros az eucharisztikus kongresszus örömteli ünnepélsére utalt, melyben az együttlét, a közös imádság, az éneklés mellett a Szentléleknek különleges átförmáló jelenléte is mindazok eléménye volt, aikik részt vettek az Oltáriszentség nyomában járó szombat esti körmeneten és a pápai szentmisén. A fópásztor arra buzdított, ebből merítünk erőt missziós küldetésünk számára.

„Több évtizedes álma valósult meg egyházközösgünknek” – mondott köszönetet Gável Henrik plébániós. A főegyházmegye, felismerve a közösségi tér létrehozásának fontosságát, kormányzati támogatásból forrást biztosított az építkezésre. Rekordidő – egy év – alatt készült el az épület Nemes Csaba tervezésében.

Erdő Péter bíboros az ünnepen különleges ajándékot kapott. Írásba foglalva nyújtotta át neki a plébániós a egyházközösség ajándékát: imaböjt-, zarándoklat-, misefelajánlások gyűjteményét, melyeket a plébánia hívei vallálnak a fópásztorért.

Vas Gábor, a képviselő-testület válogatott elnöke pedig megénekelte az egybegyűlteket, ezt az Egyháza, plébániája és Krisztus ügye mellett elkötelezett, a megvalósult műnek szívből örvendező közösséget.

Trauttwein Éva
Forrás: Pest-Buda
Fotó: Merényi Zita

Ajándék, hogy újra együtt lehetünk

Nagymarosi Ifjúsági Találkozó két év után ismét élőben

Angyali erők állnak mellettünk

Erdő Péter bíboros megáldotta az új közösségi házat az albertfalvi plébánia hármas ünnepén

igéretet tesz neki: „Nagyobb dolgozat is fogsz még látni”, majd egyetlen ünnepélyes kijelentést „Bizony, bizonysámon nektek, látni fogjátok, hogy megnyílik az ég, és az Isten angyalai föl- és leszállnak az emberfia fölött”. A Szentírás és a katolikus hit tanítása szerint az angyalok köztük Mihály, aki a Jelenések könyvében a mennyei seregek vezéreként jelenik meg, és Isten erejében legyőzi a sátánt. Ennek a mennyei harcnak a képe érzékelheti történelmüket, mely keresztenyi világszemléletünk szerint nem zavarosan fejlődés, mely zökkenőmentesen tart valamiféle földi mennyország felé, hanem küzdelem, melyben gonoszság lát-

hatatlan erői bennünk és világban küzdenek. „Néha magunk sem értjük, honnan a gyűlölet, a haború, az egyént és közösséget romlásba tasztató féktelen önzés ereje, mely képes arra, hogy tönkretegye körülöttünk a teremtett világot. De a Szentírás tanúsága szerint angyali erők is állnak mellettünk. Hatalmas, teremtett, jóslagos szellemek, akik Isten akaratának engedelmeskednek. Ezért mosolyog ránk néha váratlanul a történelmem, ezért érezzük néha, hogy a jóság hullámai is elboríthatják közvetlen környezetünket, vagy akár a legnagyobb emberi közösségek életét.”

Szent Mihály és a mennyei seregek támogatására ma is nagy szükségünk van, a „nyugati világban is

szentmise kezdete előtt sincs hely. Egykor, a település 19. századi önállósodását követően, a 20. század elején kapott plébániai rangot; két év alatt közadakozásból már állt a plébániós lakás. Most közösségi házak építéséért mozdultak meg a hívek, mely a széles körű összefogásnak köszönhetően egy év alatt elkészült.

„Mindenhatalt Isten, parancsol,

hogy áldozatunkat szent angyalok

isteni fölséged elő, mennyei oltárodra

vigye” – a szentélyben olvasható

felirat szövegét – *Supplices te rogamus* –, ezen ősi római misékánon egyik imáját zenésítette meg kifejezetten az 52. Nemzetközi Eucharistikus Kongresszus alkalmából Marco Frisia pap zeneszerző. A szentmise előtt Ludmány Emil vezetésével énekpróba zajlott, a hívek, a kórusal együtt énekelték ezt a 7. századi imát, *Supplices te rogamus*.

A szentmise főcelebráns és szónoka Erdő Péter bíboros volt. A szentélyt megtöltötték a koncelebráló papok, a szomszéd plébánikról, az espereskerületből, de számos pap barát is együtt ünnepelt. A liturgián számos ministráns és két állandó diákok, Pernitz Ákos és Magony János szolgált.

Gável Henrik plébános köszön-

tötte a hármas ünnep alkalmából a

híveket.

Erdő Péter bíboros szentbeszéde-

ben a felolvastott evangéliumi sza-

kasz „titokzatos jelentését” bontatta ki. Nátánál hitre válaszolta Jézus

békét sugárzó környezetben áll az 1941-ben felszentelt templom, Lechner Jenő és ifj. Lechner Jenő alkotása. Merész elgondolással a közösségi ház hozzáépült a templomhoz – nem csak fizikailag, stílusában is szervesen kapcsolódik az épülethez. Itt ünnepelt a templom búcsúnapján az albertfalvi egyházközseg.

A bejárat előtti térré székeket állítottak, a templomban már jóval a

SZENT GELLÉRT EMLÉKEZETE

Az egyházmegye első püspökét méltatták Szegeden

Szent Gellért a gondviselésben, a hitvallásban és a nehézségekkel szembeni küzdelemben is jó példa számunkra – hangzott el a szeptember 25-én bemutatott ünnepi szentmisén. A szegedi dómban Kiss-Rigó László prédkájában arról beszélt, hogy nem a haláltól vagy a véletlentől kell felnünk, hanem az egész emberiséget veszélyeztető ideológiától.

Az egyházmegye első püspökére, a vártnak Szent Gellérre emlékeztek szeptember 25-én a dómban, ahol Kiss-Rigó László szegedi-csanádi püspök mutatott be ünnepi szentmisét az egyházmegye papságának jelenlétében. A főpásztor kiemelte, Szent Gellért tizenhat éven át szervezte, vezette és szolgálta a csanádi egyházmegyét, amely ma három ország területén található: nagybécskerei központtal Szerbiában, temesvári központtal Romániában, míg határon belül szegedi központtal működik, és mindenhol testvéregyházmegye tisztei Szent Gellértet.

Kiss-Rigó László prédkájában arról beszélt, hogy az evangélium, amelyet a szentek, köztük Gellért is megvalósított, üzenetet hordoz számunkra. Hangsúlyozta, a mostani szentmisén elhangzott evangélium három fontos tanácsot tartalmazott. Az egyik buzdítás a „Ne feljetek!” volt, amely gyakori a Szentírásban, és arra figyelmeztet, hogy ne féljünk a vaksorról, a véletlentől és a haláltól sem. A püspök hozzájárult, Gellért nem felt a fizikai küzdelemtől és a vártnak áltól félhet.

Érdekes viszont, hogy ma ez épp fordítva van: félünk a fizikai szerveléstől, miközben nem vesszük észre, hogy valójában a bomlott agyú ideológiák jelentenek veszélyt az egész emberiségre – figyelmeztetett Kiss-Rigó László.

A főpásztor elmondta, a másik üzenet a gondviselésre utalt: milyen csodálatos a temrettet világ, ha nem nyúlnak bele kártékonyan. Hozzájárult, ma az egyik legnagyobb gond a depresszió, de ha az ember valóban hívő, kapcsolatban áll Istenkel, akkor biztonságtud-

annyi fejlődés után sem vagyunk képesek a Gondviselésbe vetett bizalommal meggyőzni az életünket, pedig Istenről erőt kapunk minden megpróbáltatáshoz – tette hozzá.

Emlékeztetett, az evangélium harmadik tanácsa az, hogy legünk tudatos hívők, vagyis ne kulturális értelemben, a hagyományokhoz hűen valljuk magunkat hívőnek, mert az nem ugyanaz.

Figyelmeztetett, tegyük tanúságot a minden nap életben tetteinkkel, magatartásunkkal,

ta van, mindenféle nehézséget ellenére nem válik pesszimistává.

Gellért ezt megtapasztalta, képes volt megszervezni a közzösséget egy sokkal fejlettebb világban, miközben mi

gondolkodásmódunkkal, ebben Gellért szintén jó példa mindannyunknak.

*

Gellért Imre herceg nevelője volt, de remeteként, püspökként és vártnaként is

Mondd el!

Várják a beszámolókat
a NEK virtuális emlékkönyvébe

Véget ért az 52. Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus (NEK), a hatása azonban még korántsem. A NEK szervezői arra hívják a világgyűlések programjaiba bekapcsolódókat, hogy írják le élményeiket, tapasztalataikat, azt, hogy mit kaptak a kongresszus alatti napokban, és hogy mit tudnak belőle továbbadni.

„Minden forrásunk belőle fakad!” Rajtunk áll, hogy ittunk ebből a forrásból, és hogy továbbadjuk-e másoknak is – vélik a NEK szervezői, remélve, hogy a közösségek megerősödését, megújulását, gyarapodását hozza el a kongresszus hetében szerzett sok élmény.

Ne engedjük elveszni ezeket a pillanatokat, amelyekből akkor is meríthetünk majd, ha azt érezzük, hogy elfáradtunk, támadogatásra szorulunk. Szerkesszük meg együtt a kongresszus virtuális emlékkönyvét! – olvasható a felhívás a NEK honlapján.

Akik szívesen osztják meg másokkal is a szeptember 5. és 12 között Budapesten rendezett világgyűlénnel kapcsolatos élményeket, gondolataikat, fényképes emlékeiket, monddel iec2020.com honlapon írhatják le tapasztalataikat. Az élménybeszámolókat a feldolgozást követően teszik közzé.

Forrás: iec2020.hu
Fotó: Merényi Zita

Akolitustalálkozó Zalaegerszegen

A Szombathelyi Egyházmegye 2019-ben végzett akolitusaival és a várhatóan jövő év elején avatandó jelenlegi lektorok gyűltek össze az első alkalommal megtartott lelkínára szeptember 25-én a zalaegerszegi Mindszenty József Gimnázium kápolnájában. Vendéglátójuk az egyházmegye pásztorális helynöke, az iskola lelkésze, Kürnyek Róbert volt.

A 2021 elején kezdődő online képzési alkalmak után először találkozott személyesen is a mintegy harminc akolitus és lektor.

A zalaegerszegi lelkínára szentséginádással kezdődött.

Ezt követően Császár István általános helynöktől elmondékést az imádságról és a szentséginádás fontosságáról. Az előzőre a hétköznapi élet, egész életünk imádságággá válásáról beszélt, kiemelve, hogy tudatosan kell Isten jelenlétébe helyezkedni, munakályában, családban, bármilyen tevékenységet végezve.

A lelkínáron Székely János püspök mutatott be szentmisét. A szertartás elején a főpásztor köszöntötte a szolgálatot vállaló világi „munkatársakat”.

Forrás és fotó:
Szombathelyi Egyházmegye

Elismerések Veszprémben és Szombathelyen

Szeptember 24-én az Árpád-házi Szent Margit-templomban bemutatott ünnepi szentmisét követően a Veszprémi Érseki Főiskola dísztermében Udvary György veszprémi érsek átadtak az egyházmegyei Szent Gellért-díjakat.

völgyi Krisztián érseki irodaigazgató, valamint az intézményekben szolgáló lelkipásztorok.

A díjjátadón a Padányi Katolikus Iskola diákjainak műsorát tekintették meg a jelenlevők, majd Dékány Árpád Sixtus köszöntötte a megelőzések.

Ezt Udvary György érsek beszéde követte, amelyben megköszönte mindenek munkáját, akik a főegyházmegyei fenntartású intézményekben látnak el feladataikat. A díjazottaknak külön is háláját fejezte ki, hiszen – mint fogalmazott – mindenkinél van bizonyossága, amire a meghívást kapta, ami jó, mert az ember

jóra van teremtve. Az ember arra vágyik, hogy ezt a jót felfedezze magában, és aztán tovább tudja adni tanítványainak is.

Udvardy György érsek kiemelte, örömmel tölti el, hogy minden pedagógus tudatosan végzi munkáját, mindenkorban belehelyezik személyiségüköt, életüket a szolgálatba, és mindenkorban, amit kaptak, megtanítottak, birtokolnak, amit kialakítottak magukban, azt képesek alárendelni annak, hogy nevelni akarnak.

Szombathelyen hárman részesültek az elismerésben, amely az egyházmegye fenntartásában működő oktatási-nevelési intézmények pedagógusainak, dolgozóinak adományozható. Szűk körben, a Szombathelyi Egyházmegye Püspöki Hivatalában adták át az idei Szent Gellért-díjakat szeptember 24-én.

Köszöntőjében Székely János megyéspüspök hangsúlyozta, hogy gyermeket nemcsak matematikára, idegen nyelvre kell tanítani, hanem jósívűségre, egymás iránti odafigyelésre, felelösségre is.

A Szent Gellért-díj ezüst fokozatában a Szent Benedek Katolikus Általános Iskola napközis nevelője és hitoktatója, Mógorne Ábrahám Erzsébet, valamint a Boldog Brenner János Óvoda óvodapedagógusa, Rábán Mészáros Rita részesült. A Szent Gellért-díj arany fokozatát a Boldog Brenner János Általános Iskola és Gimnázium tanítója, Némethné Tólgyes Ágota vehette át.

Forrás és fotó:
Veszprémi Főegyházmegye,
Szombathelyi Egyházmegye

Megnyílt a Pászteri Közösségi Ház edzőterme

A pászteri ferences szerzetesek és a helyi hittanórák diákjai vehették birtokba először a közösségi ház legújabb létesítményét: a legmodernebb kondíciókkal felszerelt fitnesszertmet.

„Lehet csatlakozni” – mondta el Ugron Éva igazgató.

„Gyerekkoromtól kezdve lételem a sport – emlékezett vissza Atanáz testvér, az egyik hitoktató. – Én magam is sokat tudtam kamatoztatni sportbéli tapasztalatait-

Az újonnan nyílt Pászteri Közösségi Ház fő célkitűzése a klubélet újraélesztése mellett a közössége építés. A legmodernebb gépekkel felszerelt tornaterem lehetőséget teremt a helyi fiataloknak a tartalmas időtöltésre, ahogyan jó időben a grillterasz is ezt a célt szolgálja.

„A házban több mint negyven hittan-csoport működik. Először rájuk gondoltunk, amikor kialakítottuk a fitnesszertmet. Szeretnék, ha a fiatalok számára lenne egy hely, ahol biztonságos körülmenyek között együtt lehetnek a barátai-kkal. minden esetben csoportos órákat tartunk, edzővel, órarend szerint. Ezek-

mat a szerzetesi életben. Előfordul minden-kivel, hogy nincs kedve felkelní és elmenni misére, vagy elfelejtí az esti imát. Ha a sportolás során sikerül tudatosával várunk, akkor azt át tudjuk vinni a lelkى életbe is.” A ferences szerzetes rendtársaival együtt időnként szintén részt vesz az edzésekben.

A Pászteri Közösségi Ház lélekemelő programjai mellett mostantól a testmozgásra is lehetőségük nyílik a környék lakóinak: kardio- és crossfitedzésekben vehetnek részt, valamint rendelkezésre áll a teremben két evezőpad, két airbike, szobabicykli és futópad is.

Forrás és fotó: paszterikozossegihaz.hu

Isten küldöttei

Harmincéves a Szentjánosbogár Közösség

A Szentjánosbogár Közösség apraja-nagyja összegyűlt szeptember 26-án Budapesten a Magyar Szentek Templomában, hogy fennállásuk harmincévet megünnepljék. Hálaadó-szentmise Beer Miklós püspökkel, torta, tábortűz melletti beszélgetések – egy összetartozásban erős közösség pezsgő életébe nyertünk betekintést.

Valami elkezdődött harminc éve, örtölök, hogy része lehetet – ezt az érzést sugározta mindenki arca a Szentjánosbogár 30. születésnapján a Magyar Szentek Templomában. Apró gyerekek, kamások és ifjak, szülők és nagyszülők sokasága ünnepelhette azt, hogy egyetlen, a hite megerősítését és szolgálatát kereső plébániával családcsoport elindította és kibontakoztatta egy országos közösség életét.

A harmincadik évforduló alkalmat adott visszagondolni a kezdetekre, a növekedés főbb állomásaira, és megmutatta a jelent, melyben sokok fiatal találja meg a helyét. De a jövőt is előrevetítette, mert a harminc év alatt családot alapító „bogarak” kisebb és nagyobb gyerekei már kóstolgtatják a „bogárlétet”, és nem kétséges, hogy ráéreznek az ízére.

Az ünnepelés a háláadó szentmisével kezdődött. Megszólalt az ének a közösség zenekarának kíséretében. A szentmise főcelebránsa és szónoka Beer Miklós nyugalmazott váci püspök volt, koncelebrált a közösséglapító, szintén kerek születésnapos Sajgó Szabolcs SJ, Koronkai Zoltán SJ, a Bogár jelenlegi jezsuita spirituális vezetője, Vízi Elemér SJ provincialis és a Bogár több papja.

Beer Miklós, aki püspökként kísérhette az egyházmegye területén, Dunakeszin születő közösség életét, sok szalon kötödik a Bogárhoz.

Kettős a feladatunk: befelé háládás, ima a megerősítésért és gyarapodásért, a karizmánkból fakadó életért, kifelé pedig a másikhoz való odafordulás – mondta a beszédében a püspök.

Az ünnepelés a Magyar Szentek Templomának kertjében folytatódott. Teresa Worowska, a Bogár egyik alapítója nagycsaládjával van itt. Férje, gyerekeik házastársukkal, és az unokák, akik maguk is „bebogarásodtak”. Teresát a kezdetekről kérdeztem.

1987-ben Dunakeszin a Jézus Szí-

ve- és a Szent Mihály-plébánián meg-alakult egy közösség. Fiatal házasok, egy-két kisgyerekkel. Az első beszélgetéskor felszínre került, mindenki számára probléma, hogy valamiképpen megakadtak a hitben, valamit tenni kell. Felismerték, vége annak a fiatalságnak, amikor volt idő mindenre, gazdag volt a hitére. Tük, zarandoklatokkal, taborokkal. Születtek a gyerekek, a lehetőségek nagyon beszűkítések. Hitbeli fejlődésre nem jutott idő, és a közösségben megfogalmazódott, nem érzik jól magukat ebben a helyzetben. Tudatosan rá akartak nézni, miben hisznek, milyen az egyházuk, mi a feladatuk. Atyákat hívtak meg, és soha nem beszélgették életük legfontosabb kérdéseiről, így a gyerekeikről is. Azt látták, kisebbéget alkotnak óvodában, iskolában, és tudták, évről évre egyre jobban alkalmazkodni fognak az óket körülvevő közeghez, a szülői hatásuk gyengül, a kortársével felerősödik. Nekik, szülőknek a hit-

jelentette életükben a legfontosabb kapaszkodót, ezt szerették volna átadni a gyerekeiknek. Rajöttek, kell egy másik „banda”, s a közösségekben lévő hitoktatókkal klubot szerveztek nekik, 1989 nyarán pedig már az első tábort is. Ók lettek a „szenjánosbogarak”, nevüköt Sík Sándor verse adta:

„Az Isten küld, Testvérem, Tinéktek, / Hogy sugarai eleven tüzét, / Amik arcáról a szívembé égtek, / Sugározzam csendesen szerteszét, / Testvéreknek, kik az éjben járnak, / Az Isten küldött szentjánosbogárnak.”

Az első években kapcsolódott be életükbe Sajgó Szabolcs. Dunakeszin élte Fehér Ida testvér, aki titokban a Bíró Ferenc jezsuita atya által alapított Jézus Szíve Népleányai Társaságának volt a tagja. Segítette a házas közösséget, ő kapcsolta össze a dunakeszieket Szabolcs atyával, és így jött létre az első befogadó családos tábor 1991-ben Dunakeszin. „Sajgó Szabolcs hihetetlen impulzust adott nekünk, egyre jobban megismertük az ignáci lelkiséget, ez formált minket, hogyan éljük meg és adjuk át a hitet, hogyan lehetünk minden nap keresztenyek” – teszi hozzá Teresá.

A közösség ezen a vasárnapon Sajgó Szabolcsot is ünnepeli, 70. születésnapja alkalmából köszöntik. mindenki beszélni akar vele; mikor meg tudjuk szólítani, az örömről beszél.

„Valami olyan folytatódik, aminek szemléltettem a születését, növekedését.

Jobb emberként hazatérni

Bátai zarándoklat a családokért

A szeptember 18-án megrendezett hagyományos – immár nyolcadik – őszibátai zarándoklaton az egységben és szeretetben való kitartáshoz kértek megerősítést és támogatást Istenről a hívek. Több mint ezerötszázan érkeztek – buszokkal, motorral, kerékpárral vagy gyalog – Bátára, a Szent Vér-kegytemplom szabadtéri oltáranál celebrált püspöki szentmisére.

A gyalogos zarándokok imádkozva, énekelve haladtak a bátai kegyhely felé. Az út során fáradtságukat és imádságaikat hozzájárultak a Szent Vér-kegytemplomhoz.

Mohásról indulva kétszázan tettek meg a 24 kilométeres távot, Bátaszékről 10 kilométer gyaloglás után százötvenen érkeztek a Szent Vér-kegytemplomhoz.

A dunaszekcsői templomban – ahol évről évre megállnak a Bátára tartó gyalogos zarándo-

kok – Felföldi László pécsi megyéspüspök megáldotta a bejáratról felállított keresztet.

A Mohásról áldással induló kerékpáros zarándokcsapat polgárok kíséretében tette meg a zarándokutat.

Több plébánia szervezett autóbusz a hívek számára az egyházmegyei zarándoklatra.

A bátai Szent Vér-kegyhely szabadtéri oltáran bemutatott koncelebrált püspöki szentmisén az egyházmegye számos papja és ministránsa mellett

több mint ezerötszáz zarándok vett részt.

Felföldi László püspök a szentmise elején kiemelte: Isten szeretne valamit átadni. A főpásztor arra buzdított, hogy mindenki próbáljon meg férretni minden, ami zavarja és akadályozza az Istennel való találkozást. Mert ezt a találkozást Isten akarja, hisz ő hívott ide, és hogy a találkozásban őszinte, szabad és nyitott jelenlettel legyünk.

Hallgassunk Jézusra, akinek van gondolata, üzenete mindenanyiunk számára és családjaink számára is. Ez az a titok, ami megerősít. Jézus ázért akar megállásra késztetni, leültetni minket, hogy az apostolokéhoz hasonlóan javítsa a szívünket, erősítsen a küldetésünkben, szeretetünkben és jóságunkban. Hogy kicsit jobbként tudunk hazamenni: jobb szülőként, jobb apaként, jobb anyaként, jobb nagyszülőként, jobb papként. Mert ha holnaptól nem lesz bennem egy érzés, hogy még többet tudok az Istennel kihozni az életemből, akkor nem voltam itt – fogalmazott a pécsi megyéspüspök.

A szentmise idején gyermek-felügyelet tette lehetővé a szülők részvételét a szertartáson. A fiatalok játékos és kézműves-foglalkozásokba kapcsolódhattak be.

Az egyházmegyei zarándoklaton a Katolikus Karitász gyűjtést tartott helyben elő nehéz sorsú családok megsegítésére.

Forrás és fotó: Pécsi Egyházmegye

Megerősítő, hogy a Jóisten szeret bennünket, és akar velünk valamit. Ha mi a kisujunkat adjuk, az neki elég.

Négy generáció van most itt együtt. Olyan emberek, akikkel az eltelt harminc évben egymást formáltuk. Megláttuk egymásban az érteket, segítettük saját kincsének felismerésében, és annak kibontásában.”

*

Pelsőczy Attila tizenkilenc évesen talált rá a Bogárra. „Elhívta egy táborba, még épp belefértem az ifibe. A közösség magával ragadott. A közösség egyik legnagyobb erőssége, hogy semmilyen szempontból nem voltam kívülálló, éreztem, hogy szeretnek, befogadnak. Segítőként megmaradtam a Bogárban. A környezetben mindenkit hívtam, mert nem olyan jó volt. Szerettem volna, ha ebben másoknak is része van. Bekapcsolódtam a szervezésbe, ahol tudtam, igyekeztem valamit hozzátenni, visszaadni abból, amit kaptam” – mondja Attila.

A Bogár egyik különlegessége, hogy táboraikban a bogarak befogadó családonknak laktak. Táboraik

vándorolnak az országban, falvak-városok a vendéglátók. A harminc év alatt százötven településre jutottak el. Szilvácsku Zsolt, aki a helyszínek kiválasztásában is segített, elmondta, nem egyszer eltétek át a csodát, hogy előzetesen mindenki százötvenetet család-jelentkezett a százhatalvan gyerek befogadására, de az érkezésre mindenki kapott befogadó otthont.

Évközben a bogárélet klubokban folyik. Önszerveződően létrejövő csoportok kérhetik a Bogárioda támogatását, adott esetben vezetőt is biztosít a közösség, ha erre igény és lehetőség van – tájékoztatott Kisdi Benedek, az iroda koordinátora, akit keresni kell, ha valaki csatlakozni szeretne.

A bogarak ünnepelése még hosszan folytatódott. Tábortűzzel fejezték be az estét. Hamarosan újra találkoznak, előttük áll a métabajnokság, és kezdetőkkel országosztal a klubélet, hogy „Isten küldötte szentjánosbogárként” sugározzák a szívükbe égett szeretetet.

Trauttwein Éva
Fotó: Merényi Zita

Az igazi sikereimnek a gyerekeimet tartom

Pindroch Csaba színművész az apaságról

(Folytatás az 1. oldalról)

Nagyon jó tapasztalat volt, amikor a járvány idején együtt voltunk otthon, pedig kemény meccseket vívtunk a gyerekekkel. Órbottyánban élünk, Budapest mellett. Nagy kertünk van nagy házzal, akad benne tennivaló. Sokat dolgoztam kint, először magaságyásokat készítettem, aztán gyepesítettem, téglafalat raktam vagy kétszáz négyzetméteren. Mondták is, milyen szép, hogy a gyerekeidet arra nevelled, meg kell fogni a lapát véget. Pedig csak kimenekültem egy kicsit (*nevet*). A kékfejű munkában láta az ember a befektetett energia eredményét, emiatt élvezte. A gyereknevelésben sokszor tehetetlenek vagyunk, annak az eredménye nem annyira látványos, ráadásul sokat idegeskedünk azon, ha valamit elrontottunk. Például elhatározzuk, hogy a gyerek nem fog tévét nézni vagy a telefonon lóni, később mégis megengedjük neki. Már a hétközben is jobban ért a telefonhoz, mint én, persze nyilván nem a káros tartalmakat nézi. Tizenkét éves a lányom, egyházi iskolába jár, nagyon jó az ottani közösséggel. Más intézményekben – legyen az akár bel budai általános iskola, akár vidéki szegregációs iskola – ebben az életkorban már eléri a gyerekeket a sok nem kívánt tartalom.

– Mi az, amit elsősorban adni szeretne a gyerekeinek?

– Van egy jó barátom, aki egész életében arra törekedett, hogy pénzt keressen, éjjel-nappal melőzött. Megerősített abban, hogy minél többet legyek együtt a családомmal, mert ő gürkölt, hogy a gyerekeinek legyen lakásuk, de felnőve azt mondta neki: „Apa, nem voltál velem. Nem mentünk sehol, nem csináltunk közös programokat.” Hát, mi pedig nagyon is. Mit tud adni egy szülő? Az idejét, a jelenlétét, nyugalmat, harmóniát.

– Milyen programjaik vannak?

– A pandémia alatt a feleségem kincskereső játékokat és akadályversenyeket talált ki nekik, mentünk arboretumokba, erdőbe, sokat biciklizünk, sportolunk közösen. Tizenkét éve olvasom a gyerekeknek a *Bogyó* és *Babocát*. Tizenkét éve esténként nem krimít nézünk, hanem mesefilmet (*nevet*).

– Volt olyan szerepe, amelyben az apa-gyerek kapcsolat különleges hangsúlyt kapott?

– Az ünnep című darabot játsztottuk a Pesti Színházban. Egy apa a hatvanadik születésnapján összehívja a gyerekeit. Kiderül, hogy az egyikük, akit gyerekkorában molesztált, öngyilkos lett. Én az a fiú voltam, akit az anya korán katonai iskolába küldött, hogy ez velem még véletlenül se történjen meg. Erőszakos ember lettem, az apahány miatt is. Amikor megtudtam, mit tett az apám a testvéremmel, és én miért jártam katonai iskolába, agyonvertem az apám. A darab próbájára a feleségeimet alakító színészről nyolc-tiz éves kisfia is buellt, sajnos beengedték. Az egyik jelenet arról szólt, hogy megverem a feleséget, utána pedig szerelmeskedek vele. Nem tudtam, hogy ott ül a nézőtéren a

színészről gyereke, és mindenzt végnézi. A próba után a fiú sírós szemmel arra kérte, hogyjam békén az anyukáját. A nagy színházi gózban nem láttam tisztán a problémát, inkább dicséretnek fogtam fel ezt – én balga. Aztán eltelt hat év, és egyszer véletlenül összefutottam egy sráccal, aki nagyon csúnyán nézett rám. Hirtelen ráeszméltem, hogy ő volt az. Odamentem, és bocsánatot kértem tőle, nem csak a magam ne-

rélték volna, tele van erővel, humorral, szinte sugárzik.

– Ismerte a nagyapáit?

– Apai nagyapámat nem ismerem, de tudom, hogy harminc évig lent a tárnaiban, életveszélyben, tíz évig pedig külszínen fejtette a szenet. Úgy gondolom, hogy a sikereim, amiket nem érdemeltem meg, mintha

nyilván szerelmes volt az édesanyámba. Amikor egy fiú megszületik, az apa úgy érezheti, osztoznia kell a szerelmén, mert az anya odáiig van a gyerekéért, ráadásul a fiúban idealizálja a férfit, és csak a jót látja benne. Ezért az apa és a fia között versenyszemmel és kommunikációs úr alakulhat ki. Apám és közöttem is volt tudat alatt illesmi, persze az idő tisztelettel, szeretettel szelídítette a „versenyt”.

– Milyen elveket követnek a gyerekek nevelésében?

– A konfliktusok kezelésében tudja ezeket megmutatni az ember: ne üss vissza; el kell mondani, mi történt; nem szabad kinevetni, bántani a másikat. Azokat a szabályszereket követjük, amelyek nemcsak a tízparancsolatban vannak benne, hanem minden normális emberi közösségen is. Fontos nekem az udvariasság: ha bemelegyünk valahova, köszönünk, bemutatkozunk. Azért is mondjak mások, hogy minden tündérek a gyerekeink, mert ma már ez nem divat. Igyszem példát mutatni ebben. Tulajdonképpen úgy viselkedek, ahogyan édesapámtól láttam fiatalkoromban. Amikor az aktuális udvarló telefonon kereste a nővérémet anélkül, hogy bemutatkozott és köszönt volna, apám belemondta a kagylóból: „Műtűtű”, és letette a telefont. Ha valahol nem köszönök vissza, ott bizony megláthatják, mit kapnak tőlem. Nem lennék a helyükben (*nevet*).

– Hogyan nevelik hitre a gyerekeiket?

– Egyházi iskolába járnak mind. Úgy gondolom, a hit ajándék. En is sokkal később kaptam meg, mint ahogyan már misére jártunk. Egy veszekédés során azt mondta a fiam: „Nem te vagy a főnök.” „Miért, ki a főnök?” – kérdeztem. „Az Isten” – felelte. Lát-

ja rajtunk, hogy tényleg ő a főnök, és ez a legfontosabb. Én meggyerromban sokat rágattak misére. A nagymamámánál, a hidegszobában, amikor már lefekvéshez készülődtünk, először imádkoztunk, aztán jöhett a mese. Ezt minden úgy fogtam fel, hogy az imát le kell tudni. Pedig úgy kell imádkozni, mintha az lenne a táplálék, amit a Jóistentől kapok.

– Az édesapja hogyan viszonyul aholoz, hogy Ön sikeres színész?

– Apám fiatalkoromban azt mondta, hogy akkor hívjam előadásra, ha majd főszerepet játszom. Egyszer a *Tévedések* vígjátékát próbáltuk a Vígyszínházban, akkor már több mint tíz éve a pályán voltam. Látta a próbát, majd ezt mondta: „Fiam, én mindenért elnélkül kérlek, nem tudtam, hogy ilyen kemény munka, amit csináltok.” Attól kezdve megbecsült, de addig úgy voltunk egymással, mint Petőfi meg az apja. Vágynék a szakmai párbeszédre vele, de ezt nem várhatom tőle, hiszen ó elsősorban apa: felt és büszke rám. Néha kivételeznek vele miattam, és olyankor nagyon büszke.

– A gyerekei hogyan élik meg, hogy színészek a szüleik?

– Valójában nem tudom. Az ő felkelősségek lesz, hogyan élnek azzal a lehetőséggel, hogy ismertek a szüleik: ráülnek a hullámra, és kihasználják; vagy harcolva ellene duplán bizonyítanak; vagy kihasználják a lehetőségeket is, de duplán bizonyítanak. Anyai ágról képzőművészeti tehetséget is örökölik, elkepesztően ügyesek. A legnagyobb sikereimnek a gyerekeimet tartom.

Vámossy Erzsébet
Fotó: Lambert Attila

vében, hanem amiatt az őrült miatt is, aki beengedte őt a próbára, és így olyat látott, amit nem tudott feldolgozni. Megbocsátott nekem.

A *Liliomban* Szegeden a címszereplőt játszottam, aki visszajön a tisztítótűzből, és ad a lányának egy csillagot, amit ellenpont. Az olvasópróbán, amikor ehhez a részhöz értünk, elszírtam magam – akkor másfél éves volt a kislányom. A darabban a lányomat játszó lánynak adnom kellett egy pofont. Nem lehetett trükkel elni abban a helyzetben, estéről estére adtam neki a pofont a rendező utasítására. Évekkel később Szegeden sétálva találkoztam egy lányal, aki megtorpan, hátrahököt, amikor megláttam. Rádöbbentem, hogy ő az, és bocsánatot kértem. De miért nemek kell bocsánatot kérnem? Miért alakultak ki olyan helyzet, hogy ez megtörténhet? Komoly döntés és felelősség, hogy hol végzem a munkámat, minden játszom. Ha egy darabban egy gyereknek szerepet kell vállalnia, szakembert kell hívni hozzá, hogy alkalmass-e rá, és fel tudja-e dolgozni a történeteket.

– Hogyan formálódott Önben az apaságról kialakított kép?

– Apám mindig nagyon tiszteltem. Mindig reggel ötkor ment munkába, bányászcsaládból származott. Hegesztő volt a képessége, majd árszakértő lett a szénbányánál, aztán a postánál dolgozott hivatalnokként, két-három megye postai épületeinek műszaki ellenőre volt, onnan ment nyugdíjba. Sokat betegségedett, öregembernek nézett ki. Aztán hatvanhárom éves korában gondolt egyet, és a cukorbetegségre kapott tabletta kivételével elhangzta az összes gyógyszert. Azóta esetként iszik egy deci vörösbort, és lenyom százötven fekvőtámaszt. Bár most, hogy már nyolcvanként éves, nem tud annyit. Mintha kicse-

ért. Miközben keményen dolgozott a sötétben, téden állva, azt gondolhatta magában: „Jó-jó, nekem most nem könnyű, de majd az unokáimnak talán könnyebb lesz az élete”. Nekem is az a felelősségem, hogy az unokáim olyan életet élhessenek, amiben nem nyomja őket a bűneim súlya. Hiszek abban, hogy ha jót teszek, azt az utódaim is visszakapják.

Az anyai nagyapám mogorva ember volt. Egyetlenegyszer mosolygott, amikor hazajött a kórházból, és mi ugráltunk örömkünkből. Engem Kártévőnek hívott, az unokatestvéremet, aki most tűzoltóparancsnok, Csiszergőnök. Negyvenéves volt, amikor apa lett, a nagymamám akkor töltötte be a húszat. Módos kisbirtokos családsarja volt, de elvettek tőle minden a háború után, ami letargikussá tette. Viszont nyolcanévesen még megemelte a nyolcvan kilöt. Nem tudta kimutatni az érzelmeit, de a felesége halála után ő is azonnal elment.

– A családban kik voltak vallásosak?

– Bányakolóniában éltek az apámok, ott templom sem volt. Anyám paraszti környezetben nevelkedett. Az utcáron volt egy Mária-szobor, egy kőoltár, amit ők állítottak. 1945-ben egy vihar lerombolta a kápolnát, viszont a Mária-szobor, a Keszthelyi Madonna sértetlenül megmaradt, és egy múzeumba került. Később filmet forgattunk. Egyszer csak váratlannul megláttam ezt a Mária-szobrot, mondtam is a többieknek, hogy a miénk volt. Én az anyai modellt követtem inkább, más területeken is jobban hasonlítok az édesanyámra, de apám állhatatossága is bennem van.

– Miért hatott jobban az anyai minta?

– Az apával a fiúgyerek sokszor különleges helyzetet él meg. Apám

ÁLLÁS

BETEGÁPOLÁSBAN GYAKORLOTT, kereszteny segítőt kerestek Budára. T.: 06/20-370-5989

KIADÓ

A NYUGATI PÁLYAUDVAR KÖZELÉBEN, Budapesten kiadó, hosszú távra, liftes ház 3. emeletén, egy 36 nm-es, egyszobás, álló galériás, bútorozott, gépészeti legel felszerelt lakás. Érdeklődni: 06/20-373-7090

RÉGISÉG

EGYKORI PIARISTA diák antikvitása régiséget vásárol. T.: 06/20-980-7570

PAPÍR- ÉS FÉMPÉNZT, bályegyet, képeslapot, papírrégiáget és más régiségeket vásárolunk, illetve árvérésre átveszünk. Budapest VI. kerület, Andrásffy út 16. T.: 06/1-266-4154. Nyitva: hétfő-szombat 10-17, csütörtök 10-19 óra között.

RÉGISÉGEKET, hagyatékot örökölt, és eladná készpénzért? A megoldás: értékesítse értékét nálunk! Hívjon a 06/20-932-6495-ös telefonszámon, most országosan házhoz megnyunk!

Nem tud dönten? Mi megkönnyítjük a választást.

**AJÁNDÉKOZZON UTALVÁNYT,
MELY LEVÁSÁROLHATÓ AZ Új Ember KÖNYVESBOLTBAN.**

Kaphatók a 2022-es Új Ember naptárak!

Új Ember Kalendárium 890 Ft
Új Ember Zsebnaptár 740 Ft
Liturgikus asztali naptár 690 Ft
Egylapos falinaptár 30 Ft

A naptárak megvásárolhatók az Új Ember könyvesboltban
(1053 Budapest, Ferenciek tere 7-8.),
valamint webáruházunkban: bolt.ujember.hu

IMAÓRA

Kútvölgyi Szűz Mária Engesztelő-kápolna: engesztelő virrasztás hazánk lelke megújulásáért minden csütörtökön 20 órától pénteken 5 óráig az Oltáriszentség előtt. 22 órakor szentmisse. Cím: 1125 Budapest, Galgóczy u. 49. (BKK: a Széll Kálmán térről a 128-as busszal a végállomásig, a Rögzi István térig)

Elsőpünkteli missziós konferenciabeszédek a magyar családokhoz a Városmajori Jézus Szíve-templomban (1122 Budapest, XII. Csaba utca 5.). A 18 órakor kezdődő szentmisét Székely János szombathelyi megyéspüspök mondja. Október 16-án, szombaton görögkatolikus búcstúr tartanak, Jaczkó Sándor budapesti görögkatolikus helynök vezetésével. VÁLTOZÁS: Az idei Szent Hubertusz-búcstúr és Kelet-cserháti Trófea-szemle a búcstúrendőtől eltérően október 30-án kerül megrendezésre.

Mátraverebély-Szentkút: Október 8-án, pénteken és 10-én, vasárnap Magyarok Nagyasszonya és Rózsafüzér Királynője-búcstú lesz. A vasárnap 11 órakor kezdődő szentmisét Székely János szombathelyi megyéspüspök mondja. Október 16-án, szombaton görögkatolikus búcstúr tartanak, Jaczkó Sándor budapesti görögkatolikus helynök vezetésével. VÁLTOZÁS: Az idei Szent Hubertusz-búcstúr és Kelet-cserháti Trófea-szemle a búcstúrendőtől eltérően október 30-án kerül megrendezésre.

Budapest, VIII. kerület Magyarok Nagyasszonya téri (volt Rezső téri) Magyarok Nagyasszonya-templom felszentelésének 90. évfordulóján, október 10-én, vasárnap 10 órakor Béla Tibor püspök úr tartja a búcstú ünnepi szentmiséjét.

A Budapest Soroksár-Újtelepi Fatimai Szűzanya-plébániatemplom (1237 Budapest, Szent László u. 149.) 2021. október 17-én várja a zarándok testvéreket a templom búcstújára. 11 órakor ünnepélyes rózsafüzér, 12 órakor ünnepi szentmisse, majd körmenet a Szűzanya feldíszített szobrával.

JÓTÉKONYSAGI KONCERT

A improvizáció művészete – jótékonysági hangverseny: október 9-én, szombaton 19 órától a Rózsák terei templom orgonájának megmentéséért a Budapesti Árpádházi Szent Erzsébet-templomban (1074 Budapest, Rózsák tere 8.). Műsor: Hét improvizáció szentírási részletekre.

KÉPZÉS

A sümegi Ferences Akadémiai a Sümegi Ferences Rendház (8330 Sümeg, Szent István tér 7.) üzemelteti a kegytemplommal szomszédos kolostor épületeiben. Képzések lelkigyalorattal és lelkivezetéssel. A kurzusok teljesítői oklevelet kapnak. 2021. október 8-10. között őszi szemeszter. Bővebb információ: <https://ferencesakademia.websnode.hu>

A Szent Imre-kápolna Szeretetláng-imacsportjának októberi programjai: 2021. október 7-én, csütörtökön 17 órától szentmisse, 18 órától szentségimádás lesz Szeretetláng-imádraval. Október 8-án, pénteken 17.30-tól az Öröm útját – a Feltámadás útját járjuk. Október 21-én, csütörtökön 17 órakor szentmisse, utána 18 órától szentségimádás lesz édes Hazánkért. minden magyar imádkozzon minden magyarért! Szeretettel várunk (1114 Budapest, Bartók Béla út 19). Honlapunkon (www.szeretetlang.info.hu) keresztül elérhetők vagyunk.

Szent II. János Pál pápa vérereklyéjének ünnepélyes elhelyezésére az Avilai Nagy Szent Teréz-plébániatemplomban (1065 Budapest, Pethő Sándor u. 2.). 2021. október 22-én, pénteken 18.30-kor a lengyel-magyar nyelvű szentmisse után kerül sor, lengyel nemzetiségi énekesek közreműködésével.

LELKIGYAKORLAT

Szent Gellért Lelkigyakorlatos Ház (2016 Leányfalú, Móricz Zsigmond út 141.) Október 21-én 18 órától 24-én 13 óráig Dr. Gál Péter atya lelkigyakorlata: „A szeretet szabadít – Isteni szeretet, emberi szeretet”. November 11-én 18 órától 14-én 13 óráig Ocsovai Gracián atya lelkigyakorlata. Elérhetőség: 06-26-383-212, 06-30-466-0749

Bánatszelidítő. A halál közelségével és a gyász fájdalmának terhével küzdőknek, valamint a minden nap veszteségeinkben való továbblépéshez szeretnénk segítséget nyújtani sorstárscoportjainkban. A Pasaréti Ferences templom hittantermében kíthetné szerda délelőtt 10 órától 11.30-ig, a Szent Anna Plébánia alsós hittantermében (Aranyhal u. 1., a Bathány téren, a templom mögött) pedig kíthetné szerda esténként 18 órától 19.30-ig. Időpontok: 2021.okt. 13., 27.; nov. 10., 24.; dec. 01., 15.

Lelki napok a Szív Lelkiségi Központban, Tahiban (2022 Tahí Villasor 7-9. T: 06/26-387-162.) Szeretettel hívunk és várunk megfontolásra és elcsendesedésre mindenkit, akit megszomorít a gyász, megbénít a veszteség. Az együttléteket – segítő sortársakkal – Tegzes Katalin SA nővér vezeti, „Mindig vég egy új kezdet” címmel. Időpont: 2021. október 19-én, kedden 14 órától 21-én, csütörtökön 14 óráig. Elhelyezés és költség: egyágyas szobákkal, napi háromszoros étkezéssel 20.000 Ft/fő. Előzetes jelentkezés szükséges a programvezetőnél: tegzesk@hotmail.com, 06/30-462-9272. Hozza magával személyes holmiját, törülközöt, és jelezze, ha diétát kér! Megközelíthető: Volánbusz, Tahí – Hídő mh., Bartók B. úton felfelé.

BÚCSÚ

Szent Teréz-búcstú és lelei felkészülés az Avilai Nagy Szent Teréz-plébániatemplomban (1065 Budapest, Pethő Sándor u. 2.) október 8-án, péntektől 15-én, péntekig, imányolcikkal a rózsafüzér után. Avilai Nagy Szent Teréz napján, október 15-én, pénteken 17.30-tól rózsafüzér, 18 órától Szent Teréz-vesperás, a Capella Theresiana közreműködései. 18.30-tól ünnepi koncelebrációs szentmisse, főceleb-

ráns: Cserháti Ferenc esztergom-budapesti segédpüspök. A búcstú főünnepén, október 17-én, vasárnap a 10 órakor kezdődő búcstú ünnepi szentmisse főcelebránsa Berta Tibor tábori püspök. A 11 órakor kezdődő Szent Teréz-kormeneten közreműködik a Magyar Honvédsg Fűvös Zenekara, valamint a Bartók Konzervatórium Növendék Fűvösei a templomtoronyból.

Mátraverebély-Szentkút: Október 8-án, pénteken és 10-én, vasárnap Magyarok Nagyasszonya és Rózsafüzér Királynője-búcstú lesz. A vasárnap 11 órakor kezdődő szentmisét Székely János szombathelyi megyéspüspök mondja. Október 16-án, szombaton görögkatolikus búcstúr tartanak, Jaczkó Sándor budapesti görögkatolikus helynök vezetésével. VÁLTOZÁS: Az idei Szent Hubertusz-búcstúr és Kelet-cserháti Trófea-szemle a búcstúrendőtől eltérően október 30-án kerül megrendezésre.

Budapest, VIII. kerület Magyarok Nagyasszonya téri (volt Rezső téri) Magyarok Nagyasszonya-templom felszentelésének 90. évfordulóján, október 10-én, vasárnap 10 órakor Béla Tibor püspök úr tartja a búcstú ünnepi szentmiséjét.

A Budapest Soroksár-Újtelepi Fatimai Szűzanya-plébániatemplom (1237 Budapest, Szent László u. 149.) 2021. október 17-én várja a zarándok testvéreket a templom búcstújára. 11 órakor ünnepélyes rózsafüzér, 12 órakor ünnepi szentmisse, majd körmenet a Szűzanya feldíszített szobrával.

JÓTÉKONYSAGI KONCERT

A improvizáció művészete – jótékonysági hangverseny: október 9-én, szombaton 19 órától a Rózsák terei templom orgonájának megmentéséért a Budapesti Árpádházi Szent Erzsébet-templomban (1074 Budapest, Rózsák tere 8.). Műsor: Hét improvizáció szentírási részletekre.

A sümegi Ferences Akadémiai a Sümegi Ferences Rendház (8330 Sümeg, Szent István tér 7.) üzemelteti a kegytemplommal szomszédos kolostor épületeiben. Képzések lelkigyalorattal és lelkivezetéssel. A kurzusok teljesítői oklevelet kapnak. 2021. október 8-10. között őszi szemeszter. Bővebb információ: <https://ferencesakademia.websnode.hu>

Családpasztorációs továbbképzés a Sapientia Szeretesi Hittudományi Főiskolán. A képzés a lelkipásztorok (papok, diakónusok, lelkivezetők) munkájához nyújt szakmai segítséget a különböző tevékenységi területekhez kapcsolódó teológiai és pszichológiai ismeretek kombinálásával. A képzés előadói főiskolánk oktatói: Asztalosné Elekes Szende, Bakos Gergely OSB, Kézdy Anikó, Nobilis Márió, Somogyiné Petrik Krisztina, Papp Miklós, Varga Kapisztrán OFM. Érdeklődés, kérdés esetén kérjük, keressék Röder Tamásnát a +36/1-486-4428-as számon, illetve a csaladteologia@sapientia.hu e-mail-címen. További információ: <https://sapientia.hu/kepzes/csaladpasztoracios-tovabbkezes-papok-es-diakonusok-szamara>

KIÁLLÍTÁS

„Eucharisztikus csodák a világban” című kiállítás október 14-ig, a „Népek igaza” – Isten szolgája Márton Áron püspök hitvallóról készült kiállítás pedig folyamatosan tekintetben meg a Budapest VIII. kerületi Tisztviselőtelep Magyarok Nagyasszonya-templomban vasárnaponként 9-12 óráig, szerda kiállítével minden hétköznap 16.30-18.30 óra között. Mindenkit szeretettel hívunk és várunk.

KONFERENCIA

I. Szerzetesi Idősgondozási Konferencia Budapesten 2021. október 19-én, kedden 10 órától a Pasaréti Közösségi Házban (1026 Budapest, Pasaréti u. 102.). A konferencián való részvétel ingyenes, de regisztrációhoz kötött. Jelentkezési határidő: 2021. október 13., szerda. Jelentkezni lehet név, elérhetőség és intézmény/szervezet megadásával az igazgato@szenterzsetidozokthona.hu e-mail-címen. Részletes program és bővebb információ: <https://hd.gorgatolikus.hu/A-szerzetesi-idosgondozasrol-lesz-tanacskozas-Budapesten-2021-oktober-19>

ZENEI ÁHITAT

Szent Teréz tiszteletére október 16-án, szombaton 17 órától zenei áhítatot tartanak az Avilai Nagy Szent Teréz-plébániatemplomban (1065 Budapest, Pethő Sándor u. 2.). A Szent Efrém férfikar előadásában: „Angyalszányak” – Szakrális zenei világutazás című műsort adják elő, mely a Budapesti Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus idején, a Pesti Vigadóban elhangzott. Művészeti vezető: Bubnó Tamás Liszt-díjas és Érdemes Művész.

Egy hivatás a „csodalábas” gyermekekért

Beszélgetés Szabó Miklós Károllyal, a hit és az orvoslás kapcsolatáról

A Semmelweis Egyetem Ortopédiai Klinikájának főorvosával, a Ponseti-technika egyik meghonosítójával, a dongalábas gyermekek kezelésében hazai szaktekintélynak számító Szabó Miklós Károly piarista öregdiákkel beszélgettünk a hit és az orvosi hivatás kapcsolatáról, Istenről, az emberi szenvedésről, ellenszélről, kitartásról és életről.

- Jézus azt mondta: „Aki egyet befogad e legkisebbek közül, engem fogad be.” Kála zánci Szent József, a piarista rend alapítója pedig a leginkább rászoruló gyermekeknél szentelte az életét. Piarista diákként hatott Önre a pályaválasztásában Kála záncius példája és Jézus tanítása?

Tudat alatt hathattott rám mindenkitől, főként az utóbbi, hiszen egy kereszteny ember egész életét végigkíséri Jézus tanítása. De a pályaválasztásomban tudatos szinten nem befolyásoltak ilyen motivációk. Ahogy én látom, általában inkább a hivatás találja meg az embert, mint fordítva. Amikor aztán elkezd valaki egy adott szakterületen dolgozni, akkor látja csak igazán, hogy valóban rászabták-e azt a szerepkört. Nemcsak arra gondolok, hogy felkészült-e rá szakmailag, hanem arra is, hogy alkalmass-e rá emberileg. Több olyan kollégát láttam már, aikik kíválló szakemberek voltak, de nem illett a személyiségekhöz, hogy gyerekekkel foglalkozzanak. Mások kíválonan értek a gyerekek nyelvén, de a szakmai felkészültségük nem volt megfelelő. Egy jó gyermekortopédusban e kettőnek egyszerre kell jelen lennie, és úgy gondolom, ez olyan adottság, amit odafentről, a Jóistentől kapunk.

Hiszem, hogy a Jóisten vezetett el a hivatásomhoz, aholhoz, hogy dongalábas és más, súlyosan sérült gyermekek gyógyításával foglalkozzam, s úgymond ingyenesen, a társadalombiztosítás által támogatott formában tegyem ezt. De sohasem volt ez tudatos döntés részemről, nem gondoltam arra, hogy igen, Jézus ezt tanította, akkor gyerünk, csináljuk ezt. Inkább tudat alatti hatásról és utólagos felismerésről, rácscodálkozásról beszélnek.

- Hogyan került kapcsolatba a vallással? Hol gyökerezik a személyes Isten-kapcsolata?

Én édesanyámtól kaptam a vallásosságot, ő pedig az édesapjától és a nagymamájától. Hatéves koromban lettem elsődlegű, pedig a 70-es évek végén még megszólált azt a szülőt, aikinek hittanra járt a gyereke. Szüleim, nagyszüleim a saját bőrükön tapasztalták meg a hitük miatti kirekesztettséget, a továbbtanulástól való elzártságot. Gyerekromban még jellemző volt, hogy csak az udvaron, hálánk beszélünk a templomról, és nem volt szabad nagydobra verni, hogy hittanra járunk. Édesanyám mellett fontos megemlítenem a piarista Kállay Emil atyát és a Szent Imre-plébánián tartott hittanóráit. Nagyszerű közösséggel alakult ki ott, aminek máig élő baráti kapcsolatokat köszön-

dig a pályán vagyok. Tisztelettel és hálával gondolok azokra a kollégáimra is, aikik mellettet állnak, kitartanak, és bevallottan nem istenhívők. Jó emberek, erős háttérrel jelennek ők is. Talán nem is gondolják, hogy igazából nem Istennel, hanem egyfajta torz istenképpel van bajuk.

- Orvosként segíti Önt a hivatásban az, hogy hívő ember, és bármiben támaszkodhat Istenre?

Tele van ez a hivatás buktatókkal, főként morális értelemben: ilyen volt egyfelől a hálapénz-rendszer, másfelől az, hogy az ember akár olyan arón is kitartson a hivatás mellett, hogy addot esetben nélkülölnie kell. Amikor elhatároztam, hogy gyermekortopédus leszek, tudtam, hogy soha nem lesz jachtom az Adriai-tengeren. Nem vagyok büszke azokra az évekre, amikor pénzt fogadtam el azért, hogy megmaradjak a szakma számára itthon, de talán még időben meg tudtam hozni a döntést, hogy ennek legyen vége. Azóta nyugodtabban alszom, és szabaddabbnak érzem magam, mint előtte.

Meg tudok elgedni azzal, amit van, és ez hatalmas ajándék. Ez döntés is volt, de alkati és szocializációs kérdés is.

Nem hiszem, hogy Isten nélkül bárki képes lenne hosszabb időn át áldozatot vállalni másokért, lemondani dolgozkról, és ha kell, felemelni a hangját azokért, aikik kicsik és nincs szavuk. Jezsuita barátaim nagy hatással voltak rám, amikor arra biztattak, ha egy döntéstől csak az tart vissza, hogy mit szólnak hozzá mások, vagy az, hogy félek a következményektől, gondos mérlegelés után ulyan, de bátran lépjek. Jobb a nehezebb utat választani, mert az igazságatlanságra akkor is fel kell hívni a figyelmet, ha másoknak ez nem tetszik. Ezzel a gondolatkörrel teljesen azonosultam, és őszintén szólva gyakran szemedtem is emiatt az elmúlt huszonöt évben, mert sokaknak nem tetszett, amikor határozottan kiálltam amellett, amit igaznak véltem.

Szerencsétlen volt, hogy csak az feleségem vallásos, a baráti körömhöz tartozók jó része is hívő. Négy gyermekem van, a baráti családok is sokgyermekesek, tehát van egy erős hátorzágom, egy közösségi, aikikkel együtt megélhetem az istenhitemet. Úgy gondolom, mindenekelőtt ennek köszönhetem, hogy nem roppantam össze útközben, és még min-

kával dolgozom, kicsit jobban elfogadható számomra a szemedés és a látott javulás aránya. Úgy érzem, üres kézzel jöttem erre a világra, és úgy is fogok távozni egyszer, de a Jóisten adott számomra egy olyan hivatást és hozzá tehetést, aminek köszönhetően a két végpont között tudok valamit könnyíteni, jobbítani ezeknek a gyerekeknek és a szüleiknek az életén.

A családomban is előtünk át néhányésekkel. A testvéremnek orvosi műhiba miatt nagyon súlyosan sérültэн születettet a

ben és az örömben is velem lévő, az emmauszi utat velem együtt járó, élő Isten. Nem valahonnan egy pálmafá alól, kókállal a kezében nézi, amikor szemedének itt a Földön, hanem mindenkorban velünk van a szemedésben, és soha nem hagy bennünket egyedül. Nem tudunk olyan kilátástan helyzetbe kerülni, vagy olyan mélypontra jutni, ahol ne állna ott mellettünk, és ne fogná a kezünket.

- Kérem, meséljen Ignacio Ponsetiről, aki ról Tom Brokaw amerikai újságíró azt írta, ő „Isten ajándéka a dongalábas gyermekeknek”.

Személyesen is találkoztam vele egyszer. Később, amikor már hét éve dolgoztunk Magyarországon a Ponseti-technikával, kijuttattam Iowába, ahol az akkori szakmai örököseivel dolgozhattam együtt, és tőle tanulhattam. Ponseti nagyon közvetlen, barátságos ember volt. Még a halál előtti napokban, kilencvenöt évesen is dolgozott; elképesztő, mennyi kitartás, motiváció és lendület volt benne. Hetvenéves volt, amikor tanítani kezdte a kollégáját, akitől aztán én is tanultam a módszert, s utána még huszonöt éven át dolgozott együtt vele.

Mindvégig az vezérlelte, hogy segítsen másokon, és száz százalékkal odadtatott magát a gyermekekért. Pedig szinte egész életében ellenszéliben dolgozott. 1946-ban kezdte alkalmazni a technikáját, de a világ még ötven éven át nem volt hajlandó elfogadni, amit a dongalábas gyermekek kezelésével kapcsolatban mondott, még hazájában sem ismerték el. Híres mondása volt, hogy a „klasszikus sebészeti megoldás nem valódi válasz”. 2009-ben halt meg. Még megérhette, hogy lassan az egész világ alkalmazni kezdte a módszert, beleértve Magyarországot is.

Számomra ő példakép, az ember, aki tényleg az egész életét arra áldozta, hogy segítsen ezeken a kisgyerekeken. Mindez nehéz körülmenyek között tette, és úgy, hogy Amerikában is az számít nagy sebésznek, aki bravúros műtétek sorát végzi el, nem pedig az, aki csecsemőkkal és holmi gipszkekkel babrál. Egy forradalmian új, kevesebb fájdalommal és kisebb műtéti beavatkozással járó módszert talált ki, mégis a felkapott, jó nevű sebészek árnyékában élte le az életét, de örömmel és büszkén vallalta ezt. Az ő példája is azt mutatja, hogy az életben a legnagyobb tettek nem mindig látványosak.

- Az ország számos távoli pontjáról még ma is heti rendszerességgel Önhöz hordják a szülők kezelésekre a dongalábas gyermekeket, mert sok helyen még mindig nem a Ponseti-technikát alkalmazzák a szakorvosok. Milyennek látja a jövőt e tekintetben?

Mára eljutottunk odáig, hogy idehaza nyíltan senki nem kérdőjelezni meg, hogy dongaláb esetén a Ponseti-technika az elsődlegesen alkalmazandó terápia. A szakmai kollegiumtól én kaptam felkérést arra, hogy a módszer szakmai protokollját korszerűsítsem, egységes formába öntsem, így hivatalosan is ez lesz az elfogadott technika.

Hogy mégis sokan az ország távoli vidékeiről is hozzám járnak gipszelésekre, az azért van, mert még minden vannak olyan idősebb kollégák, aikik a régi rutin szerint járnak el, nem követik a szakma fejlődését. Őket sajnos nagyon nehéz meggyőzni arról, hogy a Ponseti-technika a helyes módszer. A rögváloság pedig az, hogy a végén az ilyen – még minden a régi „klasszikus” sebészeti megoldás szerint dolgozó kollegák által kezelt – gyerekek is nálunk kötnek ki. Sokszor sajnos számos nem túl szerencsés műtét, sok-sok rosszul felhelyezett gipsz után, megviselt állapotban, és az ideálisnál idősebb életkorban, amikor már kevésbé könnyen alakíthatók a lábak. De ha nehezebben is, rajtuk is szoktunk tudni segíteni.

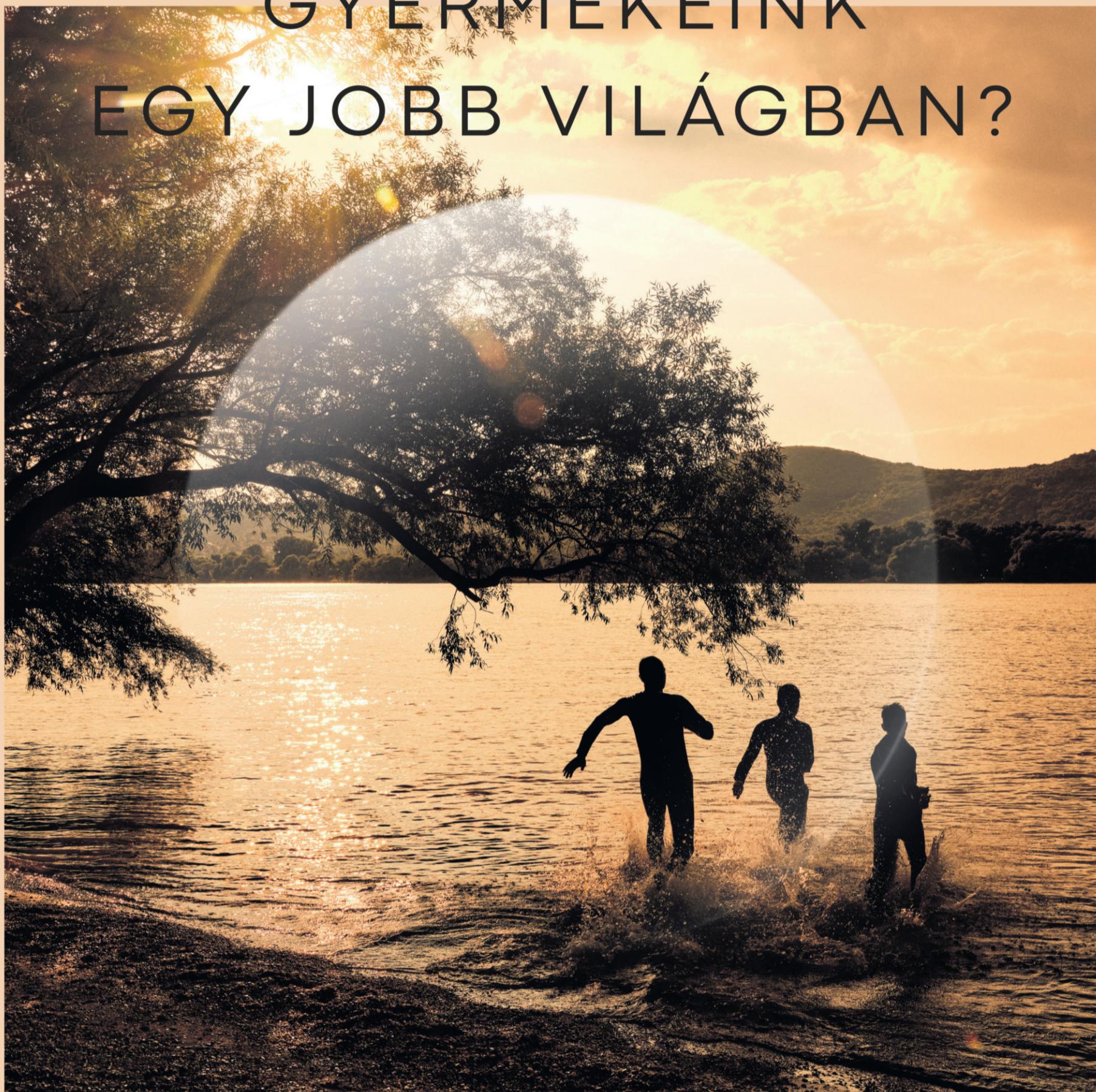
Wallace B. Lehmann professzor 2005-ben, hetvenéves korában így vallott egy előadásában: „Én majd negyven évig alkalmaztam a kiterjesztett sebészeti feltárást, tizévre váltottam a Ponseti-technikára, és biztosítatom magukat, hogy ez sokkal jobban működik. Ha én változtam ennyi év után, akkor higgyék el, hogy maguknak is menni fog!” Ez olyan egyértelmű üzenet volt, ami engem ott és akkor egy életre irányba állított. Ha ez a professzor hatvanévesen felismerte, hogy időközben született egy hatékonyabb módszer annál, amit addig évtizedeken át alkalmazott, akkor egyáltalán nem tartom elfogadhatónak, ha valaki hiúsági kérdést csinál ebből. Orvosként senkinek nincs joga elhanyagolni a tudomány fejlődését. Aki körültekintően megvizsgálja az eredményeket és a módszer leírását, az átáll erre a technikára, mert most már ez a legjobb.

Alapvetően bizakodóan tekintek a jövőbe, mert látom, hogy az országban egyre többfelé dugja ki a fejét egy-egy „palánta”, aki valóban Ponseti szerint dolgozik, ha elakad, tanácsot kér, és örömmel együttműködik velünk. Nagyon bízom a fiatalokban, és abban, hogy tíz év múlva már mindenhol ezt a módszert fogják alkalmazni itthon, és mindenütt helyesen fogják alkalmazni. Nagyon remélem, hogy én is itt leszek még, és mindenben tudom majd segíteni őket.

Borbás Bálint
Fotó: Piarista.hu

HOGYAN ÉLHETNÉNEK GYERMEKEINK EGY JOBB VILÁGBAN?

Duna, Szentendrei-sziget, Magyarország

A fenntarthatóságért tenni egyet jelent azzal, hogy egyaránt gondolunk a bolygónk és gyermekeink jövőjére.

Elsőként Budapesten rendezzük meg Közép-Európa legnagyobb, fenntarthatósággal foglalkozó kiállítását, ahol kézzelfogható megoldásokat mutatunk a fenntartható hétköznapokhoz.

PLANET®
BUDAPEST 2021

SUSTAINABILITY EXPO AND SUMMIT
FENNTARTHATÓSÁGI EXPÓ ÉS VILÁGTALÁKOZÓ

2021. november 29. – december 5. — Budapest, Hungexpo
Közönségprogramok november 30-tól.

www.planetbudapest.hu